

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-UT 54. SZÁM
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TOL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ.
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR.

9 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVIII ÉVFOLYAM 14. SZÁM

A magyar szentek

sorát ismét gyarapította a római Egyház azokkal, hogy nemzetiünk régi kívánságát teljesítette, amikor is Arpád-házi Boldog Margitot immár a szentek sorába iktatta. Minden magyar ember büszkén vállalja a dísz és dicsőséget, melyet e lei szentek. Minden jó alkalom, mely nemzeti tisztességünket emeli, minden magyar dicsősége és dicsérete.

Ez a törékeny ifjú leány, aki királyi vérből, honszerző Arpád családából származott, korának ragyogó, eszményi ember-példánya volt.

Lemondott mindenről, hogy megnyerje az eget dicsőségért.

Ugy mondott azonban le, hogy közben hasznos szolgálattal teljesítene is. A kies Nyulak szigetén Isten rabja volt, hogy telkiének megmentésével a kései magyar kornak legyen eszményi példaképe.

A magyar középkorban nem maradt el a szentek nevelésében a többi nemzetek között. István, első szent királyunk kezdet el a sort és folytatta Imre királyfi, László király, Erzsébet, míg IV. Béla király leánya Margitot, most avatta szentül a római Egyház.

Arpád-házunk gazdag volt nagy magyarokban, de gazdag volt nagy szentekben is. Keletről jött fajánk nemcsak alkalmas volt a keresztényi hit felvételére, de példátadó nagy elhivatásában az egész világ előtt hirdeti máig, hogy Isten igaz népeként lélekben akarja megáldani tenni a kereszténységet.

Arpád-házi Szent Margit olyan időkben született, amikor hazánk és nemzetünk a legnagyobb megpróbáltatások között élt. 1242-ben született Késsa városában, tehát akkor, amikor a tatár hordák kitárazkodóban voltak a porig a zórt és égetett hazánkból. Isten hallgatta meg a nemes szülők kívánságát, amikor megszületett és a szülők követték fogadalmukat és ajánlották áldozatul a magyar élet megmentéséért Istennek.

Ez az áldozat nagy volt, de ez az áldozat igen kegyesen fogadta Isten is. Még hat éves sincs, már kitünt társai között a Nyulak szigetén zárdában azzal, hogy valahánynál előbb volt. Tizenkét esztendőskorában már fogadalmat tett és életét tudatosan Istennek szentelte és keresvén-kereste az alkalmat, hogy minél több jót tegyen, minél hasznosabb tagja legyen keresztény hazánknak.

Jobb és nemesebb példát állgathatunk hazánk ifjai elé.

Királyi vér volt, jobbnál-jobb alkalmakat szalasztott el azért, hogy a sorost és Isten kezét megbékítse hozzája felett.

Lemondott a földi húsgokról szolgálta a szolgák ivadékait, hogy Krisztus törvényei szerint igaz keresztényi életét áldozatul hozhassa. Elutasította a királyi kérek kezét, mert ő egyetlen egy jegyest akar: a mennyei jegyest, Krisztust.

A Tiszántúlon 37 százalékkal leszállították a beszoigáltatandó vágómarha mennyiséget

Berlin neveltségesnek tartja, London cáfolja a német-angol különbékéről terjesztett szovjet hirt

Északon hatalmas erővel folytatja a Szovjet sikertelen támadásait -- A nagy leningrádi páncélos csatában 100 páncélost lőttek ki a németek -- Angliában elégedetlenek az olaszországi „milliméter háborúval” -- Badoglio és a Szovjet közeledése -- Az angolszászok kemény arcúütést kaptak a Szovjettől a lengyel kérdésben

Churchill Londonba érkezett és közelesen beszámol a hadihelyzetről

A Szóliát ért légitámadás során a magyar követség épülete elpusztult - a katonai attasé titkára meghalt

A KELETI ARCVRONAL HARCAI változatlan keménységgel tartanak. Amíg az északi szárnyon a szovjet fokozta a támadást és ennek során Leningrád körzetében nagy páncélos esete alakult ki, — közel 100 páncélost lőttek ki az elhárítás során a német csapatok, — az arcvonal középső részén sikeres német elhárítás jellemzi a harcot. Neveljél megesökkent a szovjet támadás ereje, Zsakov térségében a németek több helységet elfoglaltak és az ellentámadás igen sikeresen bontakozik le. A szovjet igen súlyos veszteséget jellemzi, hogy hétfőn 214 páncélost veszített. A keleti arcvonalon általában enyhült a feszültség. Így jellemzték Berlnben a keleti harctéri helyzetet. A szovjet támadások súlypontjaiban erős német ellentámadások bontakoznak ki és a német katonák biznak magukban, bajlarsaikban és parancsnokaikban. A Leningrád környeki nagy orosz támadásról szóló hírek Finnországban nem kellettek nyugtalanságot, noha kétségtelen mondják, hogy esetleges orosz sikerek döntően befolyásolhatják a finn katonai helyzetet is. A finn

lapok megjegyzés nélkül közlik a van. berlini helyzetjelentéseket és kiemelik, hogy a németek már a nyár vége óta nagy előkészületeket tettek a balti államokat fenyegető előtörés meghusítására. Helsinkiben úgy tudják, hogy a balti államokban igen tekintélyes német tartalékok várja bevelésüket és azt is tudni vélik, hogy az északi arcvonalnakaszat német részből minden áron tartani akarják.

A DÉLOLASHORSZÁGI ARCVRONALON az elmúlt nap aránylag esendben telt el, inkább rohamesapatvállalkozások fejlődtek ki, ami az újabb nagyobb összecsapás előkészületeit jelenti és mutatja. Az angolszász támadások hadászati értelemben eddig sorozatos kudarcot eredményeztek, egy hónapja emul: már annak az időnek, amikor Róma bevéletét megfúszolták. Az angolszász közvéleményt is idegesíti a csatlalasságú milliméter háború és sok kudarc és sovány vígasz a vezérkar kövélkező magyarázata: Eisenhower tábornagy hadtudósított elött az olaszországi harcokról szólva kijelentette, hogy a szovjetesek lassú előrenyomulásának „ezer” oka

NEMET ANGLASHASZ KÜLÖNBEKERÖL ereszt fel célzatos híreket a szovjet, ez most a diplomáciai front legérdekesebb híre, amely még megelőzi a szovjet-lengyel viszály körül gyűrűző eseményeket is. A szovjet Pravda repiterte fel ezt a hirt és a legkínosabb benyomást Angliában kellette, amely sietett is cáfolni és ugyanakkor magyarázatot keres a hír eredetére és terjesztésének okára és indokára és nem tévedünk, ha azt írjuk, hogy a bizalom, amely sohasem volt erős és szilárd a szovjet és az angolszászok között, újra megrendült és különösen a lengyel-szovjet határkérdés meggesitette el a helyzetet és ennek következménye a most terjesztett hír. A Pravda jelentése brit személyiségek és Ribbentrop birodalmi külügyminiszter közötti titkos békeajrgyalásokról Washingtonban is nagy esodálkozást kellett, különösen azért, mert ez a hír olyan mértékadó lapban jelent meg, mint amilyen a Pravda. Sokkal kevésbé annak a lehetőségnek szentelnek figyelmet, hogy ez a hír valóság lehet, mint inkább annak a ténynek, hogy a köz-

leményt orosz részből terjesztik. An angol külügyminisztérium nyomatékosan cáfolja a moszkvai Pravda jelentését, amely szerint Ribbentrop német külügyminiszter, vagy a német külügyminiszter barátai rövid idővel ezelőtt érinkezésbe léptek magasrangú brit személyiségekkel. A Pravda „Kairói híresztelések” cím alatt közölte ezt a hirt és jogosláv és görög körök állításaira hivatkozott. A Pravda híre arról szól, hogy két vezető brit személyiség az ibériai félsziget egy partmenti városában találkoztak Ribbentrop külügyminiszterrel, hogy különbékéről tanácskozzék vele. A Pravda híre arról szól, hogy ilyen áhír a Pravdában egyáltalán megjelenhetett. Londoni politikai körökben ezért elvárják, hogy Moszkva felvilágosítással szolgál a hír eredetéről. Halifax lord washingtoni angol nagykövét szintén kijelentette, hogy a Pravda híre a legkevésbé sem felel meg a valóságnak. ELSŐ BERLINI ALLASHOGLALÁS. A birodalmi fővárosban — mint illetékes helyen közlik, — a

Húsz éves korában letette a viszszaonhatóan örök fogadalmat és ettől kezdve élete a folytonos küzdelem, imádság és szelid jámborság volt.

Királyi atyja öröme, vendégszám mintaképe.

Törékeny testét győörte, hogy biztosabb érdemeket szerezzen Isten előtt. A ma anyagos embere fel se tudja fogni a középkor nagy lelkeinek áldozatát és hallatlan küzdelmét azért, hogy szebb és tökéletesebb legyen a lélek. Almatlan éjszakák, dolgoz nappalok, Isten kedvének keresésére, jócse lakodalmak sora, önzetlenség és ál-

zat jellemezték ezt a kort, de még ezekben az időkben is künt a magyar király-leány. Szent Margitok és Szent Erzsébetek mindig tudták, hogy ők többel, sokkal többel tartoznak a köznek és nemzetüknek, mint más népek leányai, fiái. Mindig érezték, hogy Árpád vére kötelező még az Istennek szembeni szolgálataiban is, ez a kötelezés a több munkában és nemesebb lélekben nyilvánulhat meg.

A 70 huszonkilenc esztendőskorában hunyt el, ifjan, a megdicsőült és minden szép kincsével. Elszenderedett a meggyőört test és ma hátszáz esztendő után a világ vér-

ben és lángoló tengerben egy pillanatra megáll, hogy áldozatos élete felé fordulva felfigyeljen arra a nemzetre, amely ezt a törékeny testű, de feletté nagy lelku újszénjét adta az emberiségnek.

A keleti veszedelmek korában él és a keleti nagy veszedelmek idejében ismét elhozta hozzánk elhivatása, hogy míg Szent Margitok vgygyáznak a magyar lelkekre, addig nem lesz átok, mely rajtunk foghatna!...

Ott állunk valahányan magyarok ma a római egyház nagy ünnepének tiszteletében és valljuk, hogy szent ógacskára

Arpád-házi Szent Margit, Nyulak szigetének egyszerű Domonkos rendi apácaja Isten előtt kegyet és segítséget könyörög érünk, mai magyarokért. Nagyon reánk fér ma minden segítség, de kibén bizhatnánk jobban, — ha nem égi pártfogónkban, akik elértek életük nemes tetteivel azt, hogy színörzsinre lájják Isten, akinek kedvében jártak földi életükben.

Uj pártfogónk van immár a magyar szentek sorában: Arpád-házi Szent Margit, Arpád családjának szent ógacskára (Sz. R. I.)

legnagyobb derűtlenséggel fogadják a moszkvai Pravda híreit, amely azt állítja, hogy Ribbentrop külügyminiszter különbözőképp tárgyal egy spanyol kikötővárosban brit megbízottakkal. Az a tény, hogy Moszkva ezt a hírt a Pravdában türelmetlenül közzétette a helyi politikai propaganda számára is hozzáférhetővé tette.

A SZOVJET ÉS BADOGLIO közti közeledés jött létre, még erősebb a közeledés és kapcsolat a fasisztellenes pártok és a szovjet köztársaságok között és az angolok és az amerikaiak között. A Pravda jelenléte ügyében, amely jelentős, mint ismeretes, az állította, hogy Nagybritannia és Németország között béketárgyalások folynak.

A NÉMET FEGYVERKEZÉSI IPAR ROHAMOSAN FEJLŐDIK ÉS KORSZERŰSITIK. Találványok, egy szerkesztés és javítások az utóbbi időben egészen jelenlétekenen fokozták a német fegyverkezési ipar teljesítményét. Így pl. az ágyú és puskaövek készítésénél alkalmazott új eljárás a termelést többszöröse emelte. Egy másik új eljárás a teljesítményt 100%-al emelte, a puskaövek előállításán terén. Az ágyúövek előállításán terén alkalmazott új eljárás a termelést 400%-al emelte. Acsélból készült tülszerkelet alkalmazása Németországot függetlenné teszi az eddig sárgaréz hüvelyeknél szükséges réz használatától.

A SZOVJET - LENGYEL HATÁRKÉRDÉS UTÁN felmerült visszhangot legjobban a különböző hírek, jelentések és sajtóvisszhangok illusztrálják. Az kétségtelen, hogy Anglia és Amerika újabb kemény arculát kapott a szovjettől, amely önálló utakon jár, ha a saját érdekeiről van szó, és érthető, ha ez idegességet, feszültséget, ijedelmet váltott ki az angolszások körében. Londoni jelentések szerint ott nem várják azt, hogy a Tass közleményét olyan hamar adják ki. Ez a közlemény rendkívül merev válasz mégpedig ismét a sajtó és a rádió útján, amit pedig az angolok és amerikaiak nem kívánatosnak mondtak. A közlemény mutatja, hogy Moszkva nem fogad el először a módszerekben, másfelől a Kreaml a lengyel kormányval szemben hajthatatlan. Ugyanakkor, hogy Moszkva utalt arra is, hogy az oroszok az utolsó szót, mert a lengyel kormány részére alig látszik lehetőség, hogy a legutóbb moszkvai jegyzékre ismét nyilvánosan válaszoljon. Washingtoni mérnök körökben a pillanatonyi helyzetet úgy tekintik, mint a három vezető nagyhatalom kapcsolatának válságát - Anglia és Amerika jóváhagy bármilyen lengyel-szovjet megállapo-

dást, de aggódnak amiatt, a szovjet javaslat miatt, hogy Lengyelország karpótlásai német területeket kapjon az orosz követelések fejében. A moszkvai kormány rideg válasza a lengyel kormány nyilatkozatára - Stockholm nagy felfűvészt keltett annál is inkább, mert az orosz válasza közzététele előtt a svéd sajtó rámutatott arra, hogy a lengyel nyilatkozat megfogalmazásában nagy része volt Eden brit külügyminiszternek. Még óvatos és a szövetségesek két támogató megalapozott szerint is Oroszország és szövetségesei között újabb válság tört ki. Oroszország szándékai világosan kifejezésre juttatja a szovjet sajtó felhívásából, amely arra biztatja Moszkva lengyel híveit, hogy ellenkormányt létesítsenek. Ugyanis, hogy az ellenkormány létesítésének technikai előkészületei megtörténtek. Feltehető, hogy az ellenkormányt csak akkor kiáltanák ki, ha az orosz hadsereg olyan területig nyomulna előre, amelyet Moszkva is lengyelnek ismer el. A Svájc TI londoni jelentése szerint londoni lengyel körökben az orosz válasznak mind a hangneme, mind

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

a tartalmát rendkívül sajnálatosnak tartják és a szovjet kormányra hárítják a felelősséget minden olyan fordulásért, amely a lengyel halálra ítéltében állhat elő. Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója szerint minden találgás nélkül lehet állítani, hogy Moszkva válasza Londonban nagy megdöbbenést okozott. Londonban az a vélemény, hogy a szovjet kormány nem akarja felvenni a baráti kapcsolatokat a lengyel kormánnyal. Nyilvánvaló az oroszoknak az a szándékuk, hogy megalázzák a lengyel kormányt. Sokkal valószínűbb azonban, hogy Moszkva a lengyel kormány lemondását akarja kikényszeríteni.

Zsaszkevi térségében ellentámadásba mennek át a németek

Berlin, január 18. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli: Kerestől északnyugatra és Kirovográdtól északnyugatra megkísérelték a bolsevisták megismételt támadását. Zsaszkevi térségében csapataink szívós harcban elfoglalták több helységet. Az ellenség heves ellentámadásait visszavertük, miközben 26 ellenséges páncélost kilőttünk. Reccsától nyugatra a bolsevisták nagy erővel folytatták támadásaikat. Súlyos harcokban visszavertük őket, néhány betörést megakadályoztunk, meg elrekesztettük. Neveltől északnyugatra és északra az ellenség harctevékenysége átmenetileg alábbhagyott. A bolsevisták helyi előretörései eredménytelenek maradtak. Az Ilmen-tó felől északra az egész napot át tartó súlyos ellenséges

támadásokat elkeseredett harcokban felfogtuk és számos szovjet páncélost kilőttünk.

Leningrádtól délre és Oranienbaumtól délre hétfőn is megkísérelték a szovjet valamennyi átjárási kísérlete. Az ellenség ezen az arcvonalon 91 páncélost vesztett.

A keleti arcvonal déli szakaszán folyt elhárító harcokban kiválóan bevált rendíthetetlen ellenállásával a Schmidt altábornagy vezetése alatt álló 10. bajor páncélgárados hadosztály. Az egész keleti arcvonalon 914 szovjet páncélost löttünk ki. A délnyugati arcvonalon a hétfői nap nyugodtan telt el, miközben mindkét részről rohamcsapattevékenység folyt. Az ellenség több sikertelen támadást intézett a legsúlyosabb balszárny ellen. (MTI)

A szőri légitámadás elpusztította a magyar követség épületét, a katonai attasé titkára meghalt

Budapest, január 18. MTI jelentés szerint a szőri légitámadás épületét elpusztította a magyar követség épületét, a katonai attasé titkára meghalt. Rökess István irodatisztviselő és vitéz Horváth Sándor altiszt könnyebb sérüléseket szenvedett. A követség többi tagja teljesen sértetlen maradt. A magyar követség Jungert Arnóthy Mihály vezetésével székhelyét Csankorabán, a szőri légitámadások számára kijelölt helyre költöztetett.

Rökess István irodatisztviselő és vitéz Horváth Sándor altiszt könnyebb sérüléseket szenvedett. A követség többi tagja teljesen sértetlen maradt. A magyar követség Jungert Arnóthy Mihály vezetésével székhelyét Csankorabán, a szőri légitámadások számára kijelölt helyre költöztetett.

Churchill visszaérkezett Londonba

Lisszabon, január 18. Az angol hírszolgálat különjelentésben közli: Churchill angol miniszterelnök visszaérkezett Londonba. A miniszterelnök különvonata délelőtt 9 órakor futott be a londoni pályaudvarra.

Churchill miniszterelnök a képviselőház keddi ülésén több jelentésként kérdésre adott válasza mellett egyik képviselő kérdésére kijelentette, hogy rövidesen részletesen be akar számolni a Ház tagjai előtt az általános háborús helyzetről, beleértve az olaszországi hadjáratot is, de - mint mondotta - parlamentti beszédének időpontját maga szeretné megállapítani. Churchill miniszterelnök kedden ebéden a király vendége

volt. A király és a miniszterelnök megvitatták a háborúval kapcsolatos összes változásokat, amelyek legutolsó találkozásuk, az elmúlt év novembere óta bekövetkeztek.

Lisszabon, január 18. Mint az angol hírszolgálat hivatalos londoni közlemény alapján közli, Churchill miniszterelnök Cartagóban tartózkodott, amikor a tüdőgyulladásban megbetegedett. Churchill december 11-én érkezett Kairóból Cartagóba. Úgy tervezte, hogy Eisenhower tábornokkal még egy-két napot együtt tölt, mielőtt az olaszországi hadszíntérré indulna. A tervből semmi sem lett. Chur-

chill csak december 27-ére győzött fel annyira, hogy repülőgépen Marrakesbe utazhatott. Ott töltötte lábadozásának napjait abban a villában, ahol a ca-

sabiancai értekezlet után Roosevelt tartózkodott. Elutazása előtt egy nappal De Gaulle tábornok kíséretében megszemlélte francia csapatokat. (MTI)

Arno'd amerikai tábornok: Németország védelmi ereje sohasem volt nagyobb, mint most

Philadelphia, január 18. Arno'd tábornok, az amerikai légihaderő főparancsnoka úgy nyilatkozott, hogy Németország védelmi ereje sohasem volt nagyobb, mint most. A szövetségesek légihaderejének túlsúlya azonban annál jobban jut majd kifejezésre, minél jobban közelíedik az európai légiháború tető-

pontja. A tábornok nem kételkedik abban, hogy a németek valóban rendelkeznek titkos fegyverekkel és hogy ezeket a harcok során bevetik. De megjegyezte, hogy a szövetségesek sem maradtak el Németország mögött a fegyverek továbbfejlesztésében.

Ujabb tárgyalások német és angol hadifoglyok kicserélésére

Lisszabon, január 18. Mint az angol hírszolgálat az Assotiated Press stockholmi értesülésére hivatkozva közli, a svéd vöröskereszt alelnöke februárban

Londonba utazik, hogy a súlyosan sebesült angolok és német hadifoglyok kicserélése érdekében megbeszéléseket folytasson. (MTI)

Kétezzer légitámadás

Berlin, január 18. (Német TI) A napokban lépte át a tölgyfomással kitüntetett Mayer őrnagy parancsnoksága alatt álló vadászszázad - melyet a nyugatnémetországi légiharcok megindulása óta megszakítás nélkül a csatorna felett vezettek harcba

— kétezzer légitámadást. Ez az első eset, hogy egy nyugaton harcbavetett század ezt a magas lelővési számot elérte. A kötelék tagjai közül hátsz a lovagkeresztet hat pedig a vaskereszt lovagkeresztjéhez adományozott tölgyfalomb tulajdonosa. (MTI)

Az angol lapok tartózkodók a Pravda cikkével kapcsolatban

Lisszabon, január 18. A keddi angol lapok tartózkodnak mindenféle megjegyzéstől a Pravda cikkével kapcsolatban, melyben a Pravda azt állította, hogy két angol vezető politikus és Rib-

bentrop német külügyminiszter találkozott. Egyetlen kivétel a Daily Mail, amely a háború előtt és állandóan élesen bírálta a szovjet rendszert. (MTI)

A német rendőrség eljár a terrorista csoportokat támogató francia pezsgőgyárosok ellen

Páris, január 18. (Interinf.) A német rendőrség szükségesnek látta, hogy eljárjon a francia pezsgőgyártás egyes személyei ellen. 1943 novemberében letartóztatták a Moët et Chandon pezsgőgyár vezetőjét, mert rábizonyított, hogy kapcsolatokat tartott fenn az ellenállási szervezetekkel. E letartóztatás elleni tiltakozásul a pezsgőgyárosok szövetségének főtitkára sztrájkra szólította fel a preinsi és

epernayi pezsgőgyárak alkalmazottait és munkásait. Erre való tekintettel a német rendőrség rendkívüli intézkedéseket tett a vétkes cégek tulajdonosai ellen. A Moët et Chandon epernayi céget német vezetés alá helyezték. Ugyancsak német vezetés alá került a Heidsieck vállalat is, amely szintén segélyezett és támogatott különféle terrorista csoportokat. (MTI)

Hírek néhány sorban

A brit kormány elhatározta, hogy a Daily Worker c. kommunista napilapnak nem ad engedélyt felhatalmazott haditudósító kiküldésére, tekintettel arra, hogy a katonai értesítéseket szigorúan titokban kell tartani, különösen a jövőben katonai hadműveletek miatt. Január 17-én 200 ellenséges repülőgép támadta Rabault. A japán tengerészeti vadászrepülő, a hajók és szárazföldi léghajókat tize 102 gépet lőtt. Szövetséges repülők hétfőn 4 légitámadást intéztek Savona liguriai város ellen. Az áldozatok száma és az anyagi kár igen nagy. Az angolszások néhány

más toscanai város ellen is intéztek légitámadást. Badoglio tábornagy fogadta az új liberális demokratapárt vezetőit és megvitatta velük Olaszország belső helyzetét. A san juani földrengéssel kapcsolatos mentési munkálatok során eddig 800 holttestre bukkantak. Azt hiszik, hogy az áldozatok végleges száma 1600 körül lesz. A sebesültek számát 13 ezerre becsülik. (MTI) A triesti polgármester közölte, hogy polgári gárdát létesít, amelynek parancsnokságát ő maga veszi át. Vicenzában egy német hadbrószág halálraült négy olasz partizánt. A partizánokat egy német járőr fogta el. Az ítéletet vasárnap hajtották végre.

Csokonai Színház
Tel.: 25-45 Igazgató: B. Ungvári
Előadások: 5 és 7 óra
Szerdán tisztviselőst;
Udvarolni felesleges
Csütörtökön és következő napokon új rendezésben
Romeo és Julia

Ma utoljára
Turay Ida, és Szilassy László vigjátéka:
Nincsenek véletlenei
Előadások: 5 és 7 órakor.

Metéor mozgó műsor
Szerdán 5 és 7 órakor utoljára!
Turay Ida, Goll Bea, Vaszari és Mály főszereplésével:
Családunk szegénye
Csütörtökön:
KIRCHFELDI PÁP
Küszkivánatra csak 1 napig!

Apoló filmszínház
Továbbra is mindennap:
MAKACS KATA
A briliáns új magyar vigjáték.
Buttykay Emny, Hajmássy és Mihályffy főszereplésével.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Veszprémi Színház
Ma 5 és 7 órakor
a különleges, lebilincselő, pazar kiállítás magyar filmremek:
Leitőn
Fősz.: Szilágyi Szabó Eszter
Greguss, Timár, Fáy Béla.

A Tiszántulon 37 százalékkal csökkentették a vágómarha beszolgáltatás mértékét

Több ízben tájékoztattuk már a tiszántuli gazdákat arról, hogy a vágómarhabeszolgáltatással kapcsolatos kérdésekben mindenkor meghallgatják a kerületi mezőgazdasági kamarákat s ezáltal bizonyos mértékben érvényesülnek a jogos gazdák kívánásai is ebben a vonatkozásban. Az 1944. év első felére megállapítandó vágómarha beszolgáltatási mérték megállapítása tárgyában nemrégiben nagyszabású értekezletet hívtak össze illetékes kormányzati szervek. Ezen képviseltette magát a közellátásügyi miniszter, valamint a földművelésügyi miniszter és megjelentek azon az Országos Mezőgazdasági Kamara, valamint a kerületi kamarák kiküldöttjei is.

Ervényes tárgyalás, az egyes kerületi kamarák véleményének meghallgatása után állapították meg aztán ezen az értekezleten az 1944. január 1. - 1944. június 30-ig beszolgáltatandó vágómarha mennyiségét.

A Tiszántul Mezőgazdasági Kamara véleményét ebben a tekintetben már több ízben leszögezte és állást foglaltak a legutóbbi közgyűlésen is. A kamara álláspontra az volt, hogy a szarvasmarhatenyésztés színvonalának fenntartása és az utónpótlás biztosítása érdekében kívánatos az eddigi beszolgáltatási kontingens mértékének leszállítása. Alapos indokokkal is alátámasztotta ezt a véleményét a kamara kiküldöttje. A kamara közbenjárásának meg is lett az eredménye, amennyiben illetékes kormányzati szervek a Tiszántulra vonatkozóan az eddigi kintlétekekkel szemben 33 százalékkal csökkentették a vágómarha beszolgáltatás mértékét. Ezen túlmenően is azonban sikerült további kedvezményt elérni a tiszántuli állattenyésztés fejlődésének érdekében.

A Tiszántulon ugyanis a szarvasmarhák sulva sokkal kevesebb, mint a Dunántulon, tehát azt a súlyhatárt nem érik el, amelyet országosan állapítottak meg. Ehhez járult még az is, hogy a Tiszántul sulvos és változatos helyzetbe került a takarmányhiány következtében, s ez a helyzet szintén a szarvasmarha kondíció rovására ment. Így adódott aztán elő az a helyzet, hogy a tiszántul szarvasmarhák csak hátramaradéknak számítottak a beszolgáltatásnál s míg a Dunántulon csak egy, addig a Tiszántulon két szarvasmarhát kellett beszállítani a gazdának. Így aztán az állattenyésztés tetemesében megfordult, mint azt napirón számították. Ennek a visszafordulásnak a megszüntetése érdekében a kamara lépéseket tett illetékes helyen és kérte, hogy a Tiszántulra vonatkoztatva a beszolgáltatandó vágómarha súly-

határa szállítsák le. Ezt az egyetemes gazdák kívánást a kamara képviselője az értekezleten is előterjesztette. Illetékesek azonban ennek teljesítését a jelenlegi körülmények között nem tartották teljesíthetőnek. Múltfontosságú okokból azonban újabb mérséklést engedélyeztek a Tiszántulra vonatkozóan a

Két budapesti lakos telket vásárolt Debrecenben bérházépítés céljaira

A debreceni telekkönyvi hivatalban két érdekes ingatlanátvétel történt a múlt nap. A rendőrségi palota mellett lévő 400 négyzetméteres telket Ulain Ferenc ügyvéd, országgyűlési képviselő vásárolta meg 120.000 pengőért Heltai Béla vállalati igazgatóval együtt. A telken hatalmas bérpalotát akarnak építeni Sebertyén Lajos debreceni építésmérnökkel.

A város másik, szintén forgalmas helyén Lencz József budapesti gvarmatáru és gyűmölcskereskedő vásárolt meg egy 300 négyzetméteres telket 75.000 pengőért. Értesülésünk

beszolgáltatandó vágómarhánál. Epedig a 33 százalékos csökkentés felül még 4 százalékkal mérsékeltek a beszolgáltatandó vágómarhák mennyiségét. Összegezve tehát a kamara közbenjárása folytán a Tiszántulon az eddigi beszolgáltatásra kötelezett vágómarhamennyiségét 37 százalékkal csökkentették. Megjegyezzük, hogy ez a csökkenés jelentős mérvű, hiszen csupán a 4 százalékos csökkentés 2.180 darab szarvasmarhát mentesít a beszolgáltatási kötelezettség alól.

szerint itt is építkezni akar az új telektulajdonos. Amikor ezekről az ingatlan-cserékről beszámolunk, kénytelenek vagyunk szótvetni, hogy jó lenne, ha a debreceni nagy-töke is hasonló befektetéssel biztosítaná pénzét. Azt csak örömmel vehetjük, hogy ezeket a telkeket nem spekulációs célokra, hanem építkezésre használják fel. A debreceni lakóinség sürgeti is az ilyen építkezéseket. Hiszen, hogy a két budapesti példa nyomán debreceniek is foglalkozni fognak hasonló tervekkel.

A felsőház elfogadta a nemzeti gazdálkodás rendjét zavaró egyes cselekmények szigorú büntetését

Budapest, január 18. Az országgyűlés felsőháza kedd n délelőtti ülését tartott. Több előki bejelentés után Perényi Zsigmond báró ismertette a gazdasági és hitellet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott törvényben a miniszteriumnak adott és utóbb kiterjesztett felhatalmazás további meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatra vonatkozó, a felsőház és a képviselőház között felmerült ellentét kiegyenlítésére kiküldött bizottság jelentését.

Ezután Prónay György báró megemlékezett Ciano gróf, volt olasz külügyminiszterről, aki Magyarországnak nehéz időkben barátja és pártfogója volt.

Rátérve a napirendre elfogadták az igazolóbizottság jelentését. Elfogadta a felsőház a mentelmi bizottság jelentését is, a melynek értelmében Sára István felsőházi tag mentelmi jogát felfüggesztették. Utána a felsőház tudomásul vette a kormányának adandó felhatalmazásról szóló javaslatban felmerült ellentét kiegyenlítésére kiküldött bizottság jelentését. A családtagadással és tartással szembeni gondoskodás előmozdításáról szóló törvényjavaslatához Szőke Gyula szölt hozzá, helyeselte, hogy a kormány államháztartás helyett törvényes kereteket közzét ad lehetőséget a családtagadással.

A részletes tárgyalás során elfogadták azt a határozati javaslatot, hogy a közalkalmazottakra is, hadiözvegyekre is terjedjenek ki azoknak az előnyöknek nyújtását, amelyek a kiskorúak örökbe fogadásával járnak, valamint azt, hogy a szerzők részére a szerződés után teljes illetékmentességet biztosítsanak. A javaslatot részleteiben is elfogadták, majd sor került a nemzeti gazdálkodás rendjét zavaró, egyes cselekmények szigorú büntetéséről szóló törvényjavaslatra.

guru büntetéséről szóló törvényjavaslatra.

Angyal Pál hangoztatta, hogy egyedül büntetőeszközökkel a gazdasági bajokat kiirtani nem lehet, itt minden társadalmi réteg nevelő összefogása szükséges.

S. Bálint György szerint a közellátási visszaélések veszedelmesen elharapóztak. Szót emelt az ipari árák aránytalan nagysága ellen.

Kérte, hogy az olcsó ruhaalkotóit minden földművelő rétegre terjesszék ki.

Mészáros István a munkásság és a törpegazdák érdekében beszélt. Azt panaszolta, hogy a mezőgazdasági rétegek nem tudják az ipari cikkeket magas áruk miatt beszerezni. S. Bálint György és Mészáros István nem fogadta el a javaslatot.

Radoosay László igazságügy-miniszter válaszában hangoztatta, hogy a javaslat nem a kisgazdákat, hanem a vevőket azoknak a kategóriáit akarja sújtani, amelyek veszélyt jelentenek a nemzetre. A büntetőszankcióknak sem történik említés a mezőgazdasági munkásságról és a kisgazdákról. A javaslat 6. szakasza a minden áron mindent vásárlókat, az árnyújtókat, a megokolatlan készletnyújtókat kívánja büntetni. A felsőház ezután részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot, majd betöltötte az egyes bizottságokban megválasztott tagok helyeket. Az ülés ezzel véget ért. A legközelebbi ülést a szűk ségnek megfelelően fogják megtartani.

Minisztertanács lesz ma délután

A kormány tagjai ma délután 5 órai kezdettel a Sándor-palotában megtartják a rendes heti minisztertanácsot. A tanácskozásón Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével a kormány valamennyi tagja részvesz.

A földesi Vöröskereszt Egylet több mint ötezer pengőt gyűjtött egy év alatt, a hadviseltek hozzátartozóinak

A Vöröskereszt egylet földesi fiókjára, amely párfi Zoltán agilis elnöklése mellett működik, gyönyörű példát mutatott arra, hogy milyen szép eredményeket lehet elérni egy köz-ség lakossága körében a nemes hazafias gyűjtési akciókkal a hadviseltek hozzátartozóinak és általában a szegény lakosság gondozása terén.

A Vöröskereszt egylet földesi fiókjára az 1943. év számadásait most vizsgálta át, és ennek alapján megállapították, hogy a földesi levante egylet, karácsonykor a levante otthon helyiségeiben föllállított karácsonyfa alól a harctéren levő honvédek hozzátartozói részére, készpénzben összesen 1350 pengőt továbbá 8 mázsa

burgonyát, 250 kg. babot és 40 kg. lisztet adományozott. Ezen kívül a szegénysorsát leventéknek 5 mázsa burgonyát, 100 kg. babot, 30 kg. hagymát és 40 db. ajándék tárgyat osztott ki. Az elmúlt évben az országos gyűjtés alkalmával 2010 pengőt adakozott a vöröskereszt céljaira a köz-ség lakossága, így a karácsonyi adományok 3574 pengő 40 filléres értékű eredménnyel együtt 5580 pengőt is meghaladja a földesi vöröskereszt egy évi adakozási munkájának eredménye. Ez a szép siker nagyban hozzájárult a köz-ség gondozására szoruló, hadigondozott és szegény népek szociális felségelyezéséhez.

Még nincs döntés a debreceni tejkereskedők kijelölésében

Most vannak folyamatban az előkészítő munkálatok

A legutóbb kiadott tejerendlet gyökeres változásokat hozott Debrecen tejellátásában is. A város vezetősége a tejellátás biztosítására széleskörű intézkedéseket tett. Ezzel kapcsolatban felvetődött annak szükségessége, hogy bizonyos számú kereskedőt jelöljenek ki tejárulásra. Az előkészítő munkálatok most vannak folyamatban.

Értesülésünk szerint a debreceni közellátásügyi hivatal az utóbbi napokban sok debreceni kereskedő kereste fel és érdeklődött a tejárulási kijelölés tekintetében. Ezzel kapcsolatban a közellátásügyi ügyosztály közli, hogy a tejkereskedők kijelölése ügyében semmiféle vonatkozásban még semmi elhatározás nincsen.

180 kincstári lepedőt lopkodtak el két hónap alatt egy debreceni mosodából

Vakmerő sorozatos lopásról tett feljelentést a debreceni rendőrségen Hrabéczy Zoltán vegyértékesítő, Széchenyi utca 70. szám alatti lakos.

Hrabéczy Zoltán az utóbbi két hónap alatt megdöbbentő furcsaságokra bukkan. Az územbe tisztításra adott kincstári lepedők közül mindig hiányzott néhány darab. Lassan 180 darabra emelkedett az eltűnt le-

pedők száma. A vegyértékesítő előbb csak házivizsgálatot tartott és maga igyekezett kinyomozni a tettest. Most azonban már megsokalta a dolgot és jelentést tett a rendőrségen.

Az eddigi kár mintegy 9000 pengő. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő tolvaj kézrekerítésére.

Marosvásárhelyen kifogásolják a debreceni „Wi-Gyu” cipőket és bakkancsokat

Marosvásárhelyen Benkő József cipőkereskedő már régebben üzleti összeköttetésben áll a debreceni „Wi-Gyu” cipőüzem tulajdonosával, Wiener Gyula Hatvan utca 70. szám alatti lakossal. Benkő József legutóbb is magasszárdú női cipőket és férfi bakkancsokat rendelt a debreceni cégtől és Wiener Gyula 10 pár női cipőt és 12 pár férfi bakkancsot annak rendje és módj szerint le is szállított Marosvásárhelyre.

Benkő József Marosvásárhelyen a cipőket és bakkancsokat nyomban áruba bocsájtotta és a közellátási hivatal által kiadott utalványokra 9 pár cipőt és 9 pár bakkancsot értékesített is.

Nemsokkal utána a vevők egymásután vitták vissza a cipőket és bakkancsokat, mint hasznavehetetlen ábbelikeket.

Az ügybe bekapcsolódott Marosvásárhely közellátási ügyosztálya is. Benkő József kereskedő és dr. Szász Károly II. osztályú aljegyző, a város közellátási ügyosztályának vezetője a megmaradt egy pár női cipőt és három pár bakkancsot Dobos Károly borkereskedő szakértővel megvizsgáltatta és a szakértői vélemény egészen lesújtó volt a Debrecenben készített cipőkről, illetve bakkancsokról.

A szakértő szerint a cipők nem a megengedett bőrből, hanem közönséges festett és a leggyengébb minőségű juhbőrből készültek. A férfi bakkancsokat pedig a lehető leggyengébb cernával varrták, úgyhogy annak varrása egyedur próbánál felszakadt, az alja pedig egyenesen hasznavehetetlen.

Tekintettel arra, hogy a „Wi-Gyu” debreceni cég által előállított cipők és bakkancsok a közönség érdekeit súlyosan veszélyeztetik a marosvásárhelyi közellátási hivatal a Benkő József kereskedésében talált három pár bakkancsot és egy pár cipőt letétbe helyezte és ezzel egyidőben a marosvásárhelyi királyi ügyészségen Wiener Gyula ellen büntvádi feljelentést tették.

Mintán Wiener Gyula ügyfeleivel szemben a debreceni királyi törvényszék illetékességét köthötte ki a marosvásárhelyi királyi ügyészség az iratokat megküldte a debreceni királyi ügyészségnek.

Értesülésünk szerint Wiener Gyula ellen a silány árú kibocsájtásán kívül ádrágító visszaélés miatt is elárulást indítanak, mert a marosvásárhelyi szakértő szerint a silány bőrből készült cipők és bakkancsok nem értek annyit, mint amennyit az az üzem tulajdonosa számlázta.

200 kat. hold jóminőségű szántóföldet
Miskolctól 100 km-es körzetben belül
veszünk
Ajánlatokat Gazdasági Hivatal Miskó, Varoshaza, címre.

Mikor „Larkin” mester nem Debrecenben szórakoztatta a sebesült honvédeket, hanem valahol Oroszországban

A Debreceni Újság-Hajdúföld keddi számában röviden hírt adtunk arról, hogy egy Debrecenbe érkezett „frontkabaré” szórakoztatta a debreceni sebesült honvédeket. Az artístacsoport vezetője Szabó József Larkin mester, aki nagyszerű ügyességével nagy sikert aratott.

1942-ben Szabó József néhány arista társával együtt valahol Oroszországban járta a hadikórházakat, harcoló csapatokat pihenő közben, katonaruhában mint a haditudósító század tagja, Debreceni szereplésével kapcsolatban érdekes most felemlíteni oroszországi működését, annál is inkább, hiszen a Debreceni Újság-Hajdúföld munkatársa is több vesztélyes utat velük együtt tett meg.

Két évvel ezelőtt, márciusban indult el Szabó József artístacsoportja Oroszországba. Szabó József, Larkin mester mint zsonglőr, Tóth Géza, Carloni mester, mint bővész és Nagy Mihály, Scotty, mint bohóc honvédeként vágtak neki a nagy útnak. Utközben, állomásokon, pihenőkön szórakoztatták bajtársaikat és már ekkor megkedveltették magukat. Bécs, Lemberg, Krakkó, Kíev állomásain nagy gyűfű fogták körül és meleg taposokkal árasztották el őket.

Akkoriban Kíevben állomásozott a haditudósító század és innen becsatolták ki rajonként a tudósító, művészcsoportokat a harcoló magyar csapatokhoz. Nagy, missziós küldetést teljesítettek ezek a csoportok.

Háromnapos utazás után, mindjárt a megérkezésüket követő másodnap munkába állottak. A kíevi hadikórház sebesültjeinek tartották előadást, s ettől a naptól kezdve öt hónap alatt alig volt pihenőjük. Alig tértek vissza fáradtságos útjaikról, alig pihentek egy napot, máris új útra kellett indulni.

Bejárták a brjanszki erdő mélyén élő falvak magyar alakulatait, Jékedvet, méfát, tréfát hintettek szét soraik között. Színpadokon és össztáncok helységeiben, nagyobbacska szobákban, kint a szabadban produkáltak magukat. Caerginov, a fejperezelt város, Szeredina-Buda a partizánokkal körülvett falu, a brjanszki erdő sok-sok ismeretlen nevű kis faluja volt egy-egy állomáshelyük.

Szereplésük egyik legkiemelkedőbb eseménye poltavai szereplésük volt. Itt a német propagandistákkal együtt rendeztek két héten át forró sikeres estéket. Poltaván nagy élet volt ekkor már. A fellélegzett lakosság új életet kezdett a magyar és a német fegyverek biztonságérzete alatt. Emelkeztem, Röck Marika filmjét pergették az egyik varietében, amely tulajdonosának felesége magyar leány volt, nagy öbő-vívómérkőzések rajlottak. Szkarzsinszkaja asszony marionetteuma, amelyben a faragott bátorokban, hímes festésekkel ékesített eszközökben a magyarság keleti motívumaira, ismertünk, távra nyitva tartotta kapuját a tanulmányok számára, német Soldattemelnek gyűjtötték szórakozási lehetőségeket, fiatal orosz festők kiállításai kellett nekünk. És mégis ebben a színes forgatásban a legnépesebb és legkedvesebb a magyar és német propagandisták műsoros estje volt. Magyar és német nyelvű, rajzolt meghívók, műsorok forogtak kékszínen és minden este szívfalásig megtelt a színház sebesültekkel, az új polgári élet vezetőivel, a megszálló csapatok parancsnokaival. Szabó József, Tóth Géza, Nagy Mihály remekeltek és kétheti szereplésük után nem akarták visszaengedni őket állomáshelyükre.

Itt történt meg, hogy az artístacsoport egyik tagját, Tóth Gézát aki bővészmutatóvá vált tőnt ki Beck marsall személyesen fogadta és

szükségben kellett előadást tartania. Beck marsall előadása után melegen kezet szorított az egyszerű közlegény bővesszel és sokáig elbeszélgett vele.

A nézők tömege kísért ki bennünket a rommálót pályaudvarra. Kremencsuk felé pöfögött velünk a vonat, az alkonyatban még látszott Poltava dombra épült háztömbje. Fényezőrók csikja szökött fel az égbe és a távolban orosz repülő szórak bombáit a város szélére. Néhány ház hatalmas lánggal égett.

Az artístacsoport egyik legviszonylagosabb útja azonban a karkovi frontszakaszon volt. Karkov, Merefá, Taranovka előtt húzódtak a magyar csapatok állásrendszere. Merefá, Taranovka a szovjet renitő állandó támadási célpontja volt akkor. Az artístacsoportot ezekbe a helységekre kiküldték. Ezek a napok most már megszépültek előtűnt a fáradt-

ságos vándorlások esőben, sárban zuhogó bombák között rejtéhetetlen élményig alakultak lelkiükben.

Taranovkán történt. Éppen előadást tartottak a helység legnagyobb házában, mikor felhangzott a légriadó. Övöltöttek a kézi szírnák, s nemsokára felzúgott a sötét égen a Ráták kihagyó motorzúgása. Egy bomba éppen a ház mellé esett. Szabó Józsefet a falhoz vágta a lényomás. Tóth Géza szemüvege elrepült, vaslár, sokdioptriás szemüveg volt, enélkül nem is tudott mozogni sem Carloni mester. Scotty, azaz Nagy Mihály honvéd azonban még ekkor is mőkázott. Vörös parókája szikrázott és ég felé állott, nadrágja hátulján pedig kigyulladt egy villanykörte...

Öt hónapig jártak így a front minden szakaszán.

Amerre jártak kacajt fakasztottak és vidámságot hagytak maguk után.

És most a vidéki városokat járja egyik tagjuk, Szabó József, Larkin mester, hogy az itthoni sebesültek arcára is mosolyt varázsoljanak.

(Kagyó.)

A belügyminiszter felemelte a legkisebb orvosi díjszabás teteleit

Az Országos Orvosi Kamara már régebben kérte a belügyminisztert, hogy a változott viszonyokra való tekintettel emelje fel a legkisebb orvosi díjszabás teteleit. A belügyminiszter most döntött ebben a kérdésben. Eszerint az orvos lakásán a rendelésórán történő egyszerű rendelés legkisebb díjtétele Budapestén és a törvényhatósági jogú városokban az eddigi 4

pengő helyett 6 pengő, egyéb helyeken az eddigi 2 pengő helyett 3 pengő lesz. A beteg lakásán történt egyszerű látogatás legkisebb díjtétele a belügyminiszter Budapestén és a városokban 6 pengőről 8 pengőre, egyéb helyeken 3 pengőről 5 pengőre emelte.

A többi orvosi díjtételeket egységesen 30 százalékkal engedte emelni a belügyminiszter.

Tilos a dsesz a fasiszta Oroszországban

Chlasso, január 18. A fasiszta kormány kultuszminisztere megtiltotta az olasz hangverseny- és rádiózenekaroknak, hogy dsesz és néger zenét adjanak elő. A rendelkezés ellenőrzésével a

rendőrséget bízták meg. Tekintettel arra, hogy a rendőrség működési köre mindjobban tágul, szükségesnek látszik, hogy a rendőrség tisztái és legénységi állományát megneveljék.

Bonyodalom egy talált kesztyű körül, véres verekedéssel

Habzsuga Béla né bejárónő, János utca 44. szám alatti lakos tegnap a Honvéd utcán talált egy pár fekete bőrt, kötött kesztyűt. Alig vette fel azonban a járdáról a kesztyűket, amikor mellette termelt egy asszony, és mint sajátját követelte tőle. Hadzsugán nem adott semmit az asszonynak és betört szolgálati helyére. Az ismeretlen asszony azonban ide is követte és hangoskodva követelte

a kesztyűket. — Majd megkapja a rendőrségen, — mondotta Habzsugáné, — mire az ismeretlen asszony nekítámadt és véresre verte.

Habzsugánét a házbeliek szabadították ki a dühöngő asszony karmai közül, majd előállították a rendőrségre, ahol megindult ellene az eljárás.

Kohn Herman és a koporsóban szállított liba tetemek

Beszámoltunk arról, hogy Kőncs Antal máramaroszigeti koporsó kereskedő Debrecenbe járt koporsókat vásárolni. A megvett koporsókat feladta teherárúként, egyet azonban kézi pogóvászknál akart vonatra adni. A rendőrnök feltűnt a külföldös csomag, megvizsgálta tartalmát s megállapította, hogy 15 kg libaszirt és négy egész libát akart a koporsó kereskedő Máramaroszigetre szállítani. A rendőrség lefolytatta az ügyben a nyomozást, melynek során megállapított nyert, hogy Kőncs Antal, aki a libát és zsirt a hatóságilag megállapított árán magasabban vásárolta Kohn

Hermann Pásti-utcai kereskedő, azt nem fizérekedés céljából, hanem saját használatára akarja elszállítani.

A debreceni törvényszék újszó bírósága most foglalkozott az ügyvel, Kőncs Antallal szemben vádat ejtett az ügyész és ügye mint egredély nélküli élelmiszer szállítás egyszerű kihágásról minősült. Kohn Hermann, az első tárgyaláson rosszul lett, a tárgyalást félbe kellett szakítani. A folytatás tárgyaláson ártatlanság vétségében mondott ki bűnösnek és Pogány útsorabíró háromnapos elzárásra ítélte. Az ítélet nem ízerős.

A cigány leányok „csak a minőségét” nézték a ruhának és kabátnak

A múlt nap igen érdekes kalandja volt özvegy Simai Gáborné sz. Boros Irén 72 éves Csap utca 88. szám alatti lakosnak. Az idős asszony reggel 9 órakor átszaladt a szomszédban lévő futelepre, hogy egy kis tűzfűt vásároljon. Nemsokára később, amikor visszatért megdöbbenve látta, hogy a konyhában két cigányleány foglalatoskodik. Az egyik éppen ruháját mustrálgatta, a másik pedig abban a pillanatban emelte le a fogasról téli kabátját. Az idős asszony rávaukolott a két cigányleányra:

— Hordjátok magatokat innen, amíg szépen vagytok! —

Ezzel kirántotta kezükből a kabátot, illetve ruhát és a két cigányleány futásnak eredt. Özvegy Simai-

né azonban felismerte őket. Az egyik Lakatos Eszter Nagyszalonta utca 49, míg a másik Lakatos Angela Tegez utca 39. szám alatti lakos. Az idős asszony nyomban panaszt tett az örszemes rendőrnek, aki pillanatok alatt előkerítette a két cigányleányt.

A rendőrségen beismerték hogy Simainé lakásában voltak, de azt tagadták, hogy lopni akartak. Azzal védekeztek, hogy csak a ruha és kabát minőségét akarták megnézni.

Arra vonatkozóan azonban nem tudtak e fogadható választ adni, hogy miért tértek be Simainé lakásába. Kihallgatásuk után mindkettőjüket átkísérték a királyi ügyészség fogházába.

Uj hadsereg a hadak útján, uj harcos ének, ez a jövő, a kész jövő s pirkadása a magyar égnek --

Tegnap délután nyílt meg a cserkészek „Magyarabb magyar” kiállítása

A magyar cserkészmegmozgalom VI-ik kerülete, január 18—29-ig rendezte „Magyarabb magyar” kiállítását a Piarista gimnázium dísztermében, mely kiállításának ünnepélyes megnyitója tegnap délután 6 órakor volt. A meghívottak között ott láttuk dr. Kölcsey Sándor polgármestert, dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsost, dr. dr. Bánáse László prépostot, és még másokat is a város előkelőségei közül. A megnyitó szavakat Rábold Gábor kerületi parancsnok mondotta. Bevezetőben kiemelte a magyar cserkészmegmozgalom csendes, de nagyhorderejű munkáját, köszönetet mondott dr. Báthory Józsefnek a Kegyesrendi gimnázium igazgatójának, amiért alkalmat adott a kiállítás megrendezésére, köszönetet mondott a 171 sz. Erdősi cserkész csapatnak és Márk Jánosnak a kitűnő rendezésért, majd pedig megnyitotta a kiállítást.

A megnyitó után dr. Rozsály Ferenc piarista tanár mutatta meg a meghívottaknak a kiállított tárgyakat. A kiállítás középpontjában a színpadon elhelyezett tábor tűz áll, melyet egy nyitott székely kapun keresztül lát a szemlélő. A táborlétet ábrázoló festmény körül hatalmas képeket Teleki gr., Zrínyi, Petőfi és Julianus barát alakjait látjuk, akiknek szelleme és élete, táborlétük alkalmával tanítja az új nemzedéket. A terem jobb oldalán megint festmények plakátokat és fényképeket látunk, melyek a regős cserkészek munkájáról számolnak be, a képek felett, motto van: „Uj hadsereg a hadak útján, új harcos ének, ez a jövő, a kész jövő s pirkadása a magyar égnek.” Megtudjuk dr. Rozsály Ferencről, hogy a regős cserkészek feladata, kimenni falukra, megismerni kedni a néppel összegyűjteni a népművészet termékeit, dalokat, meséket, mondákat, majd ünnepélyt rendezni a falu számára, ahol ugyan csak népi kincsekből áll a műsor.

Az ilyen úton gyűjtött anyagból azután sebesült honvédek és munkások részére rególnak cserkészeink. A terem baloldalán a falusi és a munkás cserkészek munkájáról kapunk beszámolót, majd pedig a szövetség gondozásáról. Ebből a munkából a debreceni cserkészek is derekasan kivászik részüket, mert a várostól harminc kilométernyire már vannak románlakta községek. A debreceni fiúk, ezeket a községeket gyakran fölkeresik, hogy a szövetség magyarosítást végezzenek. Munkájuk egyik szempontból nagy fontossággal bír a szövetség kérdést megismerni és másokkal is megismertetni. Ugyanitt a települési csoport munkájába is betekintést nyerünk, mely csoport jelöltjeit megválasztó magyar

családokat az idegen nemzetiségek helyébe.

A kiállítás egyik sarkában, valóságos kis múzeum tárul elénk, az országos Főcserkészt vezér kisbarnaki Farkas Ferenc altábornagy gyűjteményéből. Az értékesebbnek értékesebb tárgyak közt van például egy kis szobor, amit a svéd cserkészek Ingaböi férfi tábora ajándékozott a magyar Főcserkésznek. Látnuk még itt értékes japán dobozt, a testvérememléket kapott finn tört, debreceni kulacsot, különféle típusú vitorlázó gépeket, cserkészmérművek és műhelyek ajándékait, a jászberényi cserkészek ajándékát, egy remekbe faragott Lehel-kürt-utánpótlást és ezenkívül rengeteg albumot, emlékeztetőt a világot minden tájáról. Kiemelté ezt a gyűjteményt egy kis festőművészeti kiállítás Bánszki Tamás, ismert debreceni festőművész alkotásaiból. Rézkarcokat, akvarelleket és ceruzarajzokat látunk itt, cserkészek életéről.

Szembem a színpaddal nagyméretű vászon van elhelyezve — a festmény Légrády alkotása — melyen a Kormányzó urat látjuk cserkészi élen, lobbijával a csodaszarvas után mutat és a sebb jövő felé indítja a magyar ifjúság csapatát. A hatalmas méretű vászon alján Horthy Miklós magyar király van néhány sor idézet: „A magyar cserkészet eredményes és jómunkát végzett...”

Tudjuk, hogy a kiállítás megtekintése után, mindenki ezekre a szavakra fog gondolni.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség ünnepélye a Wolaika-telepen

Vasárnap délután jól sikerült ünnepélyt rendezett a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség a Wolaika-telepi csoportban. Megnyitó beszédet Óvári Mihály a Szövetség alelnöke tartotta. Megnyitó beszédében foglalkozott a Szövetség munkájával s kérte a tagokat az összefogásra. Ünnepi beszédet Szilágyi László a Szövetség főtitkára tartott. Beszédében vázolta a Szövetség eszméi célkitűzéseit, Evangéliumi és nemzeti alapon összefogni a munkásságot s előmozdítani szellemi és anyagi felmelegedését. Nagy sikert aratott emlékszámmal Tóth Ilonka és Pocsai Udikó. Pákozdi György hegedűn játszott igen nagy tetszés mellett. Sibilla Valéria és Sági Mancika egy város jelenetet adtak elő. Mester Manyika nagy művészettel versket szavalt. Bászler Gusztáv saját verséből olvasott fel. Az ünnepély Mester András csoportelnök szavallal zárult be.

A száz esztendő „Jókai”

Egy évszázaddal ezelőtt kezdődött Jókai Mór írói pályafutása. A nagy mesemondó életének debreceni vonatkozásait

A magyar lelket csodálatos anyagból teremtette az Úristen. Olyan, mint a színpompás keleti szőnyeg: tele tarka-barka virágokkal, amelyek szemteliket gyönyörködtetnek és megárazozzák az emberi életet. Tekintsünk csak vissza a mondák, regék világába, milyen csodálatos gazdagsággal buzognak elő a mélyből, milyen gazdag és pompás a falusi népmesék tárháza. A magyar ember mesét költött a legegyszerűbb virágról, a fennragyogó csillagokról, a földöntúli világot beépítette csodálatos alakokkal, állatokkal. Nem kell mesézni, csak a Hortobágyra, álmatlan éjszakákon mennyi csodálatos legenda született a csillagfényekben. S ha már a magyarság ennyire szereti a mesét, hogy ne szeretné hát mesemondót? A falvakban is megbecsülik a fonók, kukoricafosztások és egyéb, a közösségi gondolatot elmélyítő munkálkodással egybekötött összejövetelek mesemondóit, hát még azok, akik a nyomtatott betűk varázsába öntötték meséiket és adták közre, mindenki épülésére. Megérthető tehát, hogy mennyi szeretet fűzi a magyar népet a nagy mesemondóhoz Jókai Mórhoz.

Ez év januárjában van éppen száz esztendeje, hogy Jókai Mór első regénye a magyar olvasó kezébe került. Egy évszázaddal ezelőtt indult el a nagy mesemondó írói pályafutása, amely a szabadságharc vízvíztartóin keresztül csak felfelé ívelt. Régi idők élesztgetője volt, hogy új indítékot adjon nemzetének a múlt hősi cselekedetein keresztül.

Most lélekben ünnepeljük a nagy író, akinek magasztos egyénisége örökké élni fog a magyarság életében. Nem úgy azonban ötven évvel ezelőtt, amikor még Jókai Mór is élt és a magyarság ünnepélyes keretek között emlékezett meg írói pályafutása ötvenedik évfordulójáról. Vaszary Kolozs akkori hercegprímás személyesen kereste fel Bajza-utcai lakásán. A magyar asszonyok küldöttségileg tiszteltek nála, az erdélyi bányamunkások, a fekete gyémántok munkásai az akkor megnyitott Jókai-tárna szoborba öntött mását adták át a „Fekete gyémántok” szerzőjének. A Vigadóban az Akadémia rendezett tiszteletére 1894. január 6-án ünnepi ülést. Eötvös Lóránt báró elnök, Szász Károly református püspök, Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy Károly alpolgármester, Beüthy Zsolt elnöklársak rendezésében. Ott volt Wekerle Sándor miniszterelnök Ferenc József király leiratban üdvözölte a regény-királyt. A magyar művészet élet minden számottevő egyénisége jelen volt ezen a diszülésen. Jókai Mór válaszolt az üdvözlésekre:

— Azt a nemzetet, mely nemcsak gyökereit verte a vértátra földbe kitéphetetlenül, de sugaraival is felmúlt az örök égbe, azt nem sűpri le a századok sem mi örvénye többé. Éljen, viruljon, legyen dicső és szabad, én imádom hazámnak nemzetét, — mondotta a többi között.

Este Operabál volt tiszteletére, a Nemzeti Színházban pedig „Az Aranyembert” adták elő.

Nagy, országgraszoló ünnepek voltak ezek.

Ma azonban a vérözön közepette csak lélekben ünnepel a magyarság. S mi, debreceniek

nem ünnepelhetünk bensőségesebben ez alkalommal, csak úgy, ha felidézzük a halhatatlan regény-király életének debreceni vonatkozásait.

Jókai Mór 1848—49-i szabadságharc kiragadta otthonából. 1849-ben négy hónapot töltött Debrecenben. Zsigmond Ferenc írja, hogy „Debrecenben, amíg semmi foglalkozást nem kapott, mindennap ellátogatott Nyáry Pálhoz, aki a honvédelmi biztornány alelnöke volt s a belügyminiszteri teendőket végezte. Nyáry nagyon szerette Jókait. A huszonnegyéves újságíró Nyáry bizalma január végén a „Közöny” politikai cikkírójává tette. Cikkei nagy vihart váltottak ki, úgyhogy „megvált a Közlönytől, de az okos emberek az a társasága, melyek Debrecenben politikai órákumulnak fogadott el magára nézve, nem engedte őt elcsúszni, hanem megadta neki az anyagi és erkölcsi támogatást egy új napilapnak megindításához.” Nyáry biztatására megállapítja az „Esti Lapok”-at. Benyovszky Pál hírlapíró említi aztán a Debrecen sz. kir. város és Hajdú megye című monográfiában megjelent „A debreceni sajtó” című tanulmányában, hogy az „Esti Lapok”-ban Jókai 1849 február 22-én cikket írt, amelyben Kosuth mindenható rendőrmiszterét, Madarász Lászlót azzal vádolta meg, hogy ellopta a Zichy-féle ékszerkezből a gyémántokat.

Nagy sikerrel szerepelt a Csokonai Kör Nagyváradon

Két nagy magyar város találkozása

A Csokonai Kör tovább haladt gy léppéssel azon az úton, amely végeredményben a vidéki irodalmi társaságok lelki egységéhez és egyirányú tevékenységéhez fog vezetni. Most már majdnem minden többi egyesület is erre a célra tör s a legelső között áll a nagyváradai Szigligeti Társaság is. Az azonos célok és a két város magyar lelkének közeli rokonsága meg is hozták a megértést és a lelki egybeforradást a Csokonai Kör és a Szigligeti Társaság között.

A Csokonai Kör előadói (Csobán Endre alelnök, Baja Mihály, Juhász Géza, Gulyás Pál, Tóth Endre örökös tagok és Simon István énekművész — szombaton este érkeztek Nagyváradra. Megérkezés után barátságos beszélgetésre ültek össze a Szigligeti Társaság tagjaival s a város közéletének vezetőivel. Megjelent többek között dr. Soós István polgármester, dr. Valló kultúránésnök is.

Az előadás vasárnap délelőtt 11 óra után kezdődött a rendkívül szép, tágas, praktikus rendezésű és kitűnő akusztikájú Református Kultúrház előadótermében és kb. déli 1 óráig tartott. Az ünnepi ülést dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok és Szigligeti Társaság elnöke nyitotta meg magasszárnyalású beszéddel. Meglepte a debrecenieket: milyen tájékozott a 77 éves főpap Debrecen város kulturális viszonyairól s Csokonai életének részletességű adatairól. Ezt a Csokonai Kör alelnöke, amikor a hozzájuk intézett üdvözlő szavakat megköszönte, ki is fejezte.

Ezután a Csokonai Kör műsorára került a sor. Csobán

Ez a cikk is nagy kavargást idézett elő, de Madarász nem tisztázta magát a vád alól, míg Jókai sértetlen maradt. „Ha elfogadjuk igazságnak azt a közmondást, hogy nem zörög a haszart, ha nem fúj a szél, akkor Jókai nemcsak a legnagyobb mesemondó, de a legelső bünyügyi riporter is” — állapítja meg Benyovszky Pál.

Debrecen jóleső emlékeket tüntetett Jókai lelkébe. Erre utal „Pest és Debrecen” című cikke. „Pest középpontja az országnak, de Debrecen középpontja a magyar népnek. Amott minden nemzetiség érdeke, itt azonban egyedül a magyar érdekek vannak összesítve. Pest legnagyobb városa Magyarországnak; Debrecen maga egy Magyarország kicsinyben. Budapest erősség, Debrecen asyllum. Pest népe egy művelt, szabadságrzó, lelkes nép, mely kezdetét adta a forradalomnak, míg Debrecen öszszilárdasági népének nyugodt, morális, becsületes jelleme egyedül biztosítja azon nyugalmat, amelyre csaták közepett legnagyobb szüksége van a kormányzatnak” — írja Jókai az „Esti Lapok” 1849 március 31-i számában.

Jókai Mór emléket egy emléktábla őrzi Debrecenben a szívekben ragyogó emlékmorzsák mellett. A Kollégium falán van ez az emlékmű. Jókai Mór, a debreceni diákélet költője megörökítője emléket hirdet...

És amíg csillagok ragyognak fenn a magyar égen, úgy érezzük, hogy a nagy mesemondó emléke is élni fog a magyar szívekben. (1)

gatást Debrecennek a legalkalmasabb időben. A dátum végleges megállapítása a további tárgyalásoktól függ.

A Csokonai Kör fontos nemzet kulturális missziót teljesít

a többi irodalmi egyesülettel karöltve, amikor megismerteti más városokkal Debrecen ősi magyar szellemét és bemutatja a többi városok kultúráját városunk közönségének.

Mintegy kétezer házparancsnok tett ünnepélyes esküt Debrecenben

Debrecen város belső területén lévő légoltalmi házparancsnokok és házparancsnokhelyettesek tegnap és tegnapelőtt délelőtt tették le ünnepélyes eskütételüket a Korona vendéglő disztermében.

A Himnusz eléneklése után Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, a Légoltalmi Liga debreceni csoportjának ügyvezető alelnöke közvetlen szavakat intézett a felavatandó házparancsnokokhoz és házparancsnokhelyettesekhez. Buzdította őket arra, hogy mindég magyarhoz hiven teljesítsék kötelességüket s ne feledkezzenek meg sohasem munkájukról, kötelességeikről s a felelőrdí szeretetről. Tudomásukra hozta azt a fontos rendelkezést, amely kimondja, hogy a házparancsnokok és

a házparancsnokhelyettesek a mai időkben légoltalmi szempontból mint hatósági közegek veendő figyelembe.

Ezután az eskütétel ünnepélyes aktusa következett, mely után vitéz Kanabé Dezső kollégiumi igazgató szölt az esküt tettekhez. Nagyhatású beszédében arra kérte őket, ne veszítsék szem elől, hogy a kötelesség mindenek előtt van. Majd arra kérte őket, végezzék kötelességüket mindenkor a mai időkhez mérten.

A Himnusz fejezte be az ünnepélyes eskütételt. Ertesülésünk szerint ezuttal mintegy kétezer házparancsnok és házparancsnokhelyettes tett esküt a város belső területéből. A külsőségeken még januárban megejtik az eskütételt.

Rendelet készül az elhullott állatok bőrének mezőgazdasági felhasználására

Közelesen teljesül a debreceni gazdaközönség kívánsága

A debreceni mezőgazdasági bizottsági üléseken igen sokat vitatott tárgy volt eddig is a gazdaságokban elhullott állatok bőrének gazdasági célokra való felhasználásának kérdése. Tekintélyes debreceni gazdák általánosan sürgették, hogy a termelés zavartalansága érdekében engedélyezzék az ilyen állati bőrt saját célra való felhasználását. A mezőgazdasági bizottság határozatai alapján a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is foglalkozott ezzel a kérdéssel és feliratban kérte a földművelésügyi minisztertől a gazdák eme kívánságának teljesítését.

Ertesülésünk szerint a földművelésügyi miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértően most behatóan foglalkozik ezzel a kérdéssel és közelesen rendelet lát navilágat az elhullott állati bőrök kikészítése s a gazdaságokban való felhasználása tekintetében.

Közelesen teljesül tehát a debreceni gazdaközönség régi vágya és az elhullott állat bőreit nem kell beszolgáltatni, hanem bizonyos mértékig a gazda saját lábball- és szerszámszükségletének kijavítására, pótlására használhatja fel azokat.

Heti piac nivójára süllyedt a „nagyvásár” Debrecenben

Tegnap dében rakodtak ki a vásári árusok ismét a Széchenyi utcán. Nagyvásár volt. Azaz csak a neve volt „nagy”. Mert már évek óta lehanyatlott a híres debreceni nagyvásárok jelentősége. A tegnap kezdődött nagyvásár csak az árnyéka már a régi mozgalmas nagyvásároknak.

Csaknem a két kezünkön meg lehet számolni a felállított sátrak számát, melyben a hideg időben dörgő, megmőberedett kezű emberek árulták portékáikat. Mi volt ez a portéka? Malátacukrok, mézeskalácsok, nyakbafűzhető perecek, durva anyagból készült törülközők.

Tíz deka malátacukornak az ára például két pengő volt. Na de még szép, hogy lehet kapni. Na és még valamit lehetett vásárolni. Naptárt. Egy egyszerű kis zsebnaptár ára egy pengő volt. Még törökméz sem láttunk. Nem is szólv a különböző csodaszereket és „világraszóló” találmányokat árusító rekedt-hangú kikiáltókról, akik közül csak egy volt látható. „Csodaforrászószert” ajánlott. Hogy enyhítsen a nagy hűdegen, vad dühvel vadosta bele a lyukasztól egy ültő-kopó! fazékba s aztán hullágn beszéd-készség közben forasztotta be a lyukat egy gyertya melegítése mellett.

Na és figyelmesek lettünk egy koldusra is. A fejében remek béltel sapka volt, de hogy meg ne fázzon a kobakja, másik sapkát tartott a kezében. A két sapkás koldus sokan megmosolyogták.

A közönségnek nem valami nagy kedve volt vásárolni, igaz nem is igen lehetett mit. Csak azok álltak meg egy-egy pillanatra, akik az esti órákban arafelé tartottak haza. Nehány elegánsabb hölgy alkudozott a törülközőkre. Volt aztán néhány gyermekocsit toló házaspár is, akik nyakbafűzhető perecet akasztottak a kicsike nyakába. Kérdés azonban hogy a kis emberpalánta meg tudja-e rágni odahaza a perecet?

Erdekesek voltak a fényképrámát árusító asztalok is. A fényképrámák nem fakereitell készültek, hanem papírból. Ezek egészen izlések, habár csak az üvegnek van benne valami értéke.

Lehet, hogy az árusokat a téli hideg riasztotta el, számítva arra, hogy nem fog nagy közönség tolongani a sátraik körül, tehát nem is érdemes letáborozni. Nyári időszakban természetesen még a mai háborús anyaghiányban is mozgalmasabb képe van a debreceni nagyvásárnak.

Ne hevertesd a pénzt kamatozatlanul,

vásárolj kamatozó búzakötvényt!

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló felemlét, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvesznek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pangsnapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MDP titkárnak adandók at.

GYÓGYÁSZKARAK ÉJJELEI SZOLGÁLTATÁSA

"Arany Angyal" Bánó Andor, Piac utca 50. Telefon: 34-06. — "Remény" Góndény Ilona, Csapó utca 22. Telefon: 14-21. — "Szent Háromság" Sallay L. Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14. Telefon: 17-07. — "Sas" Özv. Mandel J.-né, Hatvan-utca 56. Telefon: 39-19.

Családi öröm dr. Lengyel Imre idegenforgalmi hivatali igazgatójánál. Örömmel számolunk be arról az örvendetes családi eseményről, amely dr. Lengyel Imréknél, a debreceni idegenforgalmi hivatal kiváló vezetőjénél következett be. Dr. Lengyel Imre felesége kedden reggel egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az édesanya és a kis újszülött jó egészségnek örvend. Ez már a második fiúgyermek a Lengyel-családban. A kis újszülött megérkezéséhez már a tegnapi napon is sokan gratuláltak a boldog családapának. Értesülésünk szerint a legifjabb Lengyel-fiú Zsolt nevet kapja a keresztességben.

A kistemplomi egyházszerzőközpont bibliaköre ma, szerda délután pontosan 5 órai kezdettel Révész-tér 2 szám alatti gyülekezeti teremben összejövetelt tart, melyre régi és új tagokai szeretettel hív az egyházszerzőközpont. Az egyházszerző január 29-én, szombat délután teaestet rendez, melyre a jegyek már a bibliakörön is átvethetők. A teaest keretében a szóránymagyarság ügyéről lesz előadás és hozzá Erdélyről színes vetített képeket mutatnak be.

A debreceni Orvosi Kamara választmányi ülésén a tagok sorába felvette: dr. Kardos Géza, dr. Karácsi Benő, dr. Földessy Zsigmond, dr. Varcseka György, dr. Törös Béla, dr. Mézáros György debreceni, dr. tasnádi Fekete Aladár tiszacsegei, dr. Solymos Tibor jászszentandrás, dr. Bernád Tibor jászberényi, dr. Kertész Bertalan polgári orvosokat. Átjegyvezték a kassai Orvosi Kamarához dr. Kovács Andor Debrecenből Kassára, átjegyvezés miatt törölték dr. Ambrus Matild és dr. Cserfalvi Alfonz orvosokat. — Lakhelvet változtatott a Kamara területén belül dr. Lukács Ferenc Pátróhárról Nádudvarra, dr. Balla Zoltán Tiszapüspökfőrtől Tiszaföldvárra.

A közben két gépkocsit zuhant a Dunába. Az elmúlt este sűrű köd ereszkedett Budapestre, minek következtében egy teherautó a Dunába szaltózott, egy taxi pedig egy uszályra zuhant. A gépkocsivezetők és utasok csak kisebb sérüléseket szenvedtek. Ugyanezeken az útlőlől sarkán egy 6-os és 65-ös villamos összeütközött. A karambol következtében 23 sebesült történt.

A nemzetközi fúrdőszövetség értekezletét hétfőn nyitották meg Pozsonyban. Az ülést József Ferenc dr. kir. herceg, a szövetség elnöke szlovák nyelvű beszéddel nyitotta meg. Magyar részről Homonnay főpoigármester felszólalásában abbeli örömeinek adott kifejezést, hogy míg kint az arcvonalon heves harcok dúlnak, itt a gyógyítás frontján enyhülést és erőödést nyújthatnak a sokat szenvedett emberiségnek. „A vér és halál tombolása közben tanácskozássainkon jelennek az emberi szolidaritás örök gondolata” — jelentette ki többek között Homonnay főpoigármester, akinek beszédét szlovák és német nyelven történt tolmácsolás után nagy tapsal fogadták az egybegyűltek.

Megölte a pásztor és fiát a felrobbant gránát. Megdöbbentő szerencsétlenség történt Zentával szemben, a Tisza-parton. — Katona András pásztor a folyóparton egy jugszláv gránátot talált és 14 éves fiát hazaküldte egy vésőért és kalapácsért, hogy szétzedje. A gyermek el is hozta a szerszámokat. Az apa hatalmasat ütött a gránátra, miltől felrobbant és a gondatlan pásztor még a helyszínen szétlépte, szerencsétlen fia pedig kórházszállítás közben halt bele sérüléseibe.

Húszezer ház és ötvenezer ember pusztulása Montenegro-ban. A belgrádi Novo Vreme szomorú képet fest a montenegrói állapotokról. A cikk szerint 1941 tavasza óta Montenegroban mintegy 20 ezer házat pusztítottak el és 50 ezer embert gyilkoltak meg.

Egy hónapig szünetel a vasúti forgalom Horvátországban. A horvát közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében január 23-tól 0 órától február 22-ig, 24 óráig, tehát egy teljes hónapig egész Horvátország területén szünetel mindennemű vasúti személyforgalom.

Nem jó ismeretlen eladóra bízni a portékát. Dalmadi Gyuláné, Vasvári Pál-utca 9. szám alatti lakos szombaton a zsbvársáron átadott egy pár ócska cipőt egy ismeretlen embernek, hogy adja el azt. A férfi elfogadta a megbízást, mikor azonban Dalmadiné 20 perc múlva visszatért, sem a cipőt, sem a férfit nem találta helyén. Most feljelentést tett a rendőrségen az ismeretlen férfi ellen.

HÉTFŐN elsőnek közöl minden sporteseményt a Tiszántúli Déli Hírlap.

A Magyar Szárnyak, a magyar repülés népszerű folyóirata egújabb számban közli a Magyar Aero Szövetség jelentéskész felhívását a haderőnkivüli repülő kiképzésre. Jánosy István kitűnő folyóirata részletes beszámolót ad haderőnkivüli repülésről, a magyar repülőik nagyszerű teljesítményéről. Lévy Győző százados a zbanómbombázóinkról, Jankovits Ferenc bombázóinkról ír. Az 1943 téli harcok egyik legdicsőségesebb fejezetéről. Lovszkoje védelméről, a magyar repülőkatona vitéz harcáról Dósa László százados ír. Repülőorvosi problémákat is tárgyal a lap, valamint a magyar repülés már-már elfelejtett úttörőjéről. Némethy Emilről ír rövid életrajzot. Az óriási gépekről, az új angol rakétarepülőkről, a szállító síklógépekről érdekes cikkeket és képes oldalakat kapunk, valamint a Douglas Boston mintájú univerzális harci gépről. — Sebesfi László repülő típusú ismeretek közlését kezdi meg, vitéz Járomy Árpád százados a magyar ifjúságnak ír cikksorozatát. Számos más érdekes cikk, repülőhírek, regény, kisebb közlemények, nagyszerű képek teszik változatos és gazdag tartalmu olvasmányú a Magyar Szárnyak legújabb számát. A lap ára 1 pengő. Muatványszámot a kiadóhivatal készséggel küld, (Budapest, VII. Király-u. 93.)

Üzen a front

SZERETETHULLAMHOSSZ

Január 18. kedd.

Következő honvédeink megnyugtatták itthoni szeretteiket, hála Istennek a legjobb egészségnek örvendenek, s arra kéri azért őket, ne aggódjanak értük. Arra kéri még ezenfelül őket, mind több lapot és levelet küldjenek rendeltetési helyükre. Szerető esőkaikat, megnyugtató üzeneteiket és szavélyos üdvözlőleveleket küldik következő hozzátartozóiknak;

Hajdúbozszörmény: Kiss Gábor övezető a P. 939 tábori postáról édesanyjának. Kéri az Istent, hogy mire szabadságra hazajön, jó egészségben találja.

Debrecen: Kozák Lajos honvéd a B. 550 tábori postáról hozzátartozóinak.

Debrecen: Troncsényi György tizedes a Z. 807 tábori postáról hozzátartozóinak és rokonainak.

Balmazújváros: Nádasi István honvéd a Z. 807 tábori postáról hozzátartozóinak, szüleinek.

Debrecen: Koroknay Lajos honvéd hozzátartozóinak és rokonainak.

Hajdúbozszörmény: Szabó Gyula honvéd szüleinek, rokonainak és hozzátartozóinak.

Balmazújváros: Györfly Péter honvéd szüleinek, rokonainak és hozzátartozóinak.

Püspökkladány: Tarján Lajos honvéd a Z. 807 tábori postáról szüleinek, hozzátartozóinak, és ismerőseinek.

Hajdúszámon: Fekete Sándor övezető a K. 582 tábori postáról testvéreinek, ismerőseinek. A csomagot közönnel megkapta.

Hajdúszámon: Répássy János övezető a K. 582 tábori postáról feleségének, gyermekeinek, rokonainak és ismerőseinek.

Debrecen: Lakatos József törzsermester a P. 939 tábori postáról feleségének. Kéri, ne aggódjanak, ha néhány napig nem ír levelet, amint teheti ír.

Hajdúszámon: Horváth Lajos honvéd a K. 582 tábori postáról Udvari Ferencnek, Margitkának és hozzátartozóinak.

Tiszalök: Tomay Mihály szakaszvezető hozzátartozóinak.

Tiszalök: Nagy János övezető szüleinek, rokonainak és hozzátartozóinak.

Debrecen: Szabó András honvéd hozzátartozóinak.

Debrecen: Szabó Ferenc honvéd hozzátartozóinak.

Hajdúszámon: Raskó Sándor honvéd a K. 582 tábori postáról szüleinek, Rózsikának. A csomagot közönnel megkapta.

Hajdúnánás: Kántor Miklós honvéd az F. 220 tábori postáról szüleinek, hozzátartozóinak.

Debrecen: Deli György tizedes szüleinek, gyermekeinek, bátyjának, kéri őket, levelet elmaradása miatt ne aggódjanak, örömmel közli, hogy rövidesen szabadságra jön.

Hajdúszámon: Nagyvári István honvéd a K. 582 tábori postáról feleségének, szüleinek. A csomagot közönnel megkapta, s amint írta, várja a következőt.

A Magyar Rádió útján napoként elhangzó üzenetek közlését holnapi számunkban folytatjuk! (Adjon Isten szebb jövőt minden magyarnak!)

A Csanó-utcai egyházszerzőközpont bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. sz. alatt lévő gyülekezeti otthomban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7-8-ig a Széchenyi-utca 4. sz. alatt lévő lelkesítő hivatalban lesz külön bibliaköre.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Majercsik József fm — Nagy Estzer Gazd. Akadémia. Tolvaj István hentes és mészáros Bellegelő 540—Madai Katalin Ebes 31.

Házasságok: Kohn Pál sőtő s. Homok u 3—Herckovics Lenke Máramarosziget. Bogdán György nyom. ú. altiszt Kigyó u 34—Turgyán Flóra Szaniszló. Szőke József m. tisztv. Széchenyi u 32—Szántó Margit Boeckai tér 1. Tomory György földbírtokos Beiklinika—Sznayda Zsuzsanna Geszteréd. Laboncz István keresk. s. György u 30—Varga Ilona Béke u 8. Egresy Géza Agost ny. vezérőrnagy 3-as honv. gy. e. u 26—Tar Erzsébet Nagyvárad u 6. Bányai Lajos vendéglős Vigk. M. u 67—Antal Julia Mester u 34. Harsányi Bendegúz f. város. léltai u 74—Kavicsánszky Rozália Emerich u 8. Hernády Ferenc főhadnagy Gyimesközéplak—Sopronfalvy Janka Arany J. u 2. Egri József csizmadia m.—Szabó Pirooska László u 6. Szikszay Sándor ht. szv. őrmester Maroshévíz—Kerekes Elza Székelykasz. Csordás Péter ny. riedőr lörszörm.—Huli Lidia Szondi u 17. Fejes József gazdálkodó N-csere 3—Nagy Margit u. o. 19.

Születések: Szentesi Ferenc gyári munkás Behlen u 19. leány Róza, Nemes László npsz. Balaton u 50. leány Margit Radványi Guya arm. társ. nyilvt. Tiszaroff, fiú Pál Tóth János gyári munkás Tegze u 32. fiú János. Tóth Lajos máv. gy. munkás Dömsödi u 20. fiú Lajos. Kerékgyártó Mihály máv. fűtő György u 23. leány Katalin, Nagy Sándor gazd. cseléd N-csere 29. leány Mária, Szabó Ernő cipész s. léltai u 66. fiú Ernő. Hajdú Illés npsz Gyulai u 5. fiú Mihály, Grósz Naftalin rabbi Ha'van u 14. fiú József, néh. Nagy István Kert u 8. fiú István, Czövek Lajos utcaszépő Hajnal u 2. fiú Balázs. Nagy Imre cipész s. Vágóhid u 1. fiú József. Kiss István npsz. Bellegelő 131 leány Eszter, Vizsnay Lajos npsz. Töböltöm u 25 leány Ana. Csócsits Lajos vendéglős Ferenc J. út 28. fiú György. Nagy Pál máv s. tiszt Biharodószeg, fiú Csaba. Ha'vani János máv. léltai H-hadhad, fiú János. Varjassi Miklós kovács és kerékgyártó m. Veres u 15. fiú Csaba. Veres Péter máv. kocsirendező Kanális u 7. leány Mária. Csikos Lajos béliparos H-szoboszló, leány Irén. Molez István posta altiszt Nyil u 90. leány Éva. Dr. Lengyel Imre városi idegenforg. hiv. igazgató Nvomatló u 10. fiú Zsolt. Nagy Ferenc kőbányász Timár u 19. fiú Ferenc. Rácz Sándor npsz Nagyszalonta u 3. fiú Lajos.

Halottak: Özv. Szilágyi Istvánné ref. 69 éves Kúnhalom u 25. Hári Imre ref 36 éves N-szepes 64. Özv. Földi Józsefné ref 88 éves Maróthy György u 26. Scharf Herman izr 11 éves József kir. hg u 17. Görffi Ilona ref 22 éves Tiszvid. Méhesi Irén ref 21 éves Berebőszörmény. G. Nagy Katalin ref 5 hónajos Honvéd u 24. Boda Juliánna rk 23 éves Bőszörményi u 76. Tasnádi István rk 68 éves Rákóczi u 25. Dr. Horváth István ref 35 éves Zilah Tomory György földbírtokos Geszteréd ref 31 éves. Özv. Balogh Jánosné rk 68 éves Csillag u 24. Juhos Károly ref 60 éves Kálvin-tér 6. Özv. Fábry Edéné ág ev Bekecs u 4. 84 éves. Pósa Gábor ref 63 éves H-hőszörmény. Pócsi Sándor ref 36 éves Miklós u 47. Losonczy Arter izr 53 éves Széchenyi u 16. Bodor Sándor ref 29 éves Józsa. Özv. Asztalos Jánosné rk 85 éves Petőfi tér 5. Kardos Imre ref 74 éves Olajút 1. Mátyási Lajos rk 57 éves Máv Kolónia XXIV é. Nagy Sándor rk 7 nános Özd. Kocsák János rk 25 éves Szék u 14. Nábeédi Juliánna ref 46 éves Csapó u 28. Özv. Petrik Józsefné rk 72 éves Timár u 9. Ménes Margit ref 40 éves Rothermere u 63.

Itas állapotban betűrte egy hatalasszony lakásának a falát. Bácsi József 23 éves hajdúbörözsi legény napokkal ezelőtt itas állapotban Takács Sándornéra betűrte az ajtót. A csendőrség megindította a nyomozást és a debreceni királyi ügyészség magánlaksértés vétsége miatt emel vádat a leány ellen.

Gyászrovat

Varga Lajosné

Rövid szenvedés után 78 éves korában meghalt Varga Lajosné szül. Kun Zsuzsanna. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a reformatus egyház szertartása szerint. Lakás: Árpád-tér 9. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Szerencsi Szűk Ödönne szül. Jenei Szabó Anikó életének 54 évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a reformatus egyház szertartása szerint. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Özv. Sipos Andrásné szül. Tüftös Mária 89 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a reformatus egyház szertartása szerint. Lakás: Rugonfalvi-utca 6. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Mátyássy Lajos Máv. felügyelő temetése szerdán délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből római kat. szertartás szerint. Lakás: Máv. kolónia, XXIV. Dankó temetkezés.

Özv. Asztalos Jánosné Fodor Katalin temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Pósa Gábor temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Nóvinál lovag Bzowski Erázmus nyug. Máv. felügyelő 68-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Jókai-utca 46. Temetését Bartha vállalata végzi.

Nábrádi Juliánna 45. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Csapó-utca 28. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kócsák János szabósegéd 25. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz hármas ravatalozóból. Bartha vállalata végzi.

Vöröskeresztes házbetegápolási tanfolyam megtartása későbbi időpontra halasztódott. Jelentkezéseket állandóan felvesz a Vöröskereszt-iroda naponta 10-1-ig, Simonffy-u. 1. II. emelet.

A kir. tankerületi főigazgató a meghirdetett polgári iskolai előkészítő tanfolyamot nem rendezti meg.

Kárpitosok, kelme-festők, paszományosok szakosztálya január 19-én 7 órakor tisztújító szakkonferenciát tart, melyre pontos megjelenést kér az elnökség.

65 éves férj és 17 éves feleség. Máramaroszigeten érdekes házasságot kötöttek a múlt évben. Egy 65 éves gazdálkodó feleségül vett egy 17 éves leányt. Az esküvőt a leány 17. születésnapján tartották, hogy az esküvőre ne kelljen miniszteri engedélyt kérni.

A haragosok betűrtek az összes ablakokat. Kaszás József kőműves, Olajút 41. szám alatti lakos feljelentést tett a debreceni rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka kövekkel betűrte lakásának összes ablakait. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Január 19. szerda: Udvarolni felesleges. Tiszviselőest. Mérsékelt helyáradak
Január 20. csütörtök: Romeo és Júlia A) bérlet.
Január 21. péntek: Romeo és Júlia B) bérlet.
Január 22. szombat délután: Udvarolni felesleges. Pilléres helyáradak.
Január 22. szombat este: Romeo és Júlia C) bérlet.
Január 23. vasárnap délután: Romeo és Júlia.
Január 23. vasárnap este: Romeo és Júlia. Bérletszűnet.
Január 24. hétfő: Déryné. Munkás előadás.
Január 25. kedd: Fekete Péter Tiszviselőest.
Január 26. Udvarolni felesleges. Munkáselőadás.
Január 27. csütörtök: Két kapitány.

RODALMI KAMARASZÍNHÁZ A DÉRI-MUZEUMBAN:

Január 24. hétfő: Haláltánc.
Január 25. kedd: Haláltánc.

Pontosan kezdődik a Rómeó és Júlia előadása. A Csokonai Színház igazgatósága közli a közönséggel, hogy a Rómeó és Júlia előadásait pontosan fél 7 órakor kezdik, mert a darabot csak így lehet idejében befejezni. A közönség tehát minden körülmények között pontosan foglaltassa el a helyét.

MOZI

Nincsenek véletlenek. A fim csatározásában bizonyítja, hogy nincsenek véletlenek. Azaz, hogy vannak, de a végén mégis kiderül, hogy mégse véletlen. Ezzel körülbelül eleget mondunk a film műfajáról. Egyetlen célja a nevetés és ez többé-kevésbé sikerül is. A főszereplők Szalassy László és Turay Ida. (Hungária.)

Lejtőn. Budapestet megelőzve mutatja be a Vigzínház a magyar filmgyártás egyik különösen sikerült alkotását. A filmet készítőnél felismerhetők a francia hatások, de ez nem válik kárára, sőt helyenként nagyon sikerült jelenetei is vannak és ami örömmel tapasztalunk, mert a magyar filmekben megszokott sablonoktól és előre tudható sorsfordulattól. Az elgondolás is művészi és a megoldás kielégítő, úgy, hogy a „Lejtőn” című filmet jogilag sorolhatjuk a magyar filmgyártás elsővonalbeli produkciói közé. A főszereplői Szilágyi Szabó Eszter, Greguss Zoltán, Timár József és Fáy Béla. (Vigzínház.)

A Baumgarten Irodalmi Alapítvány díjait tegnap este osztották ki Budapesten. Baumgarten-díjjal részesült Szabó Lőrinc, Benedek Marcell, a debreceni Gulyás Pál, Kolozsvári Grandpierre Emőle és Berda József. Az átadási ünnepélyen Schöffer Aladár mondott beszédet.

Hatszáz zsidó menekültet szállítanak Kanadába. Hatszáz zsidó menekült, aki hosszabb idő óta Lisszabonban tartózkodott, februárban Lisszabonból elutazik Kanadába. A menekülteket a kanadai hadiiparban foglalkoztatják.

Tánciskola

B. Máriássy Magda táncintézetében 20-án haladó tanfolyam kezdődik Péterfia 30.

ÓLMOT VESZ lapunk nyomdája

Iőzse: kir. herceg-utca 16.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelmi miniszter leirata a Kamarákhoz a beszerzési csoportok működése tárgyában

A kereskedelem és közlekedésiügyi miniszter 178.135-1943. K. K. M. szám alatt az alábbi leiratot intézte valamennyi kereskedelmi és iparkamarához:

A háborús gazdasági viszonyok következtében előállt nehézségek mind jobb vállalatot, hivatalt, hatóságot és közintézményt arra késztetett, hogy alkalmazottait és azok családtagjait ellátásáról saját maguk gondoskodjanak. Ennek elkerülése természetesen a kereskedelem érdekeit sérti, mert a vállalatok, hatóságok, hivatalok és más közintézmények ilyen irányú tevékenysége a kereskedők forgalmának egy részét elvonja. Ezzel szemben hangoztatják, hogy a kereskedelem a fogyasztóközönséget közszükségleti cikkekkel teljes mértékben ellátni nem képes és ez az oka annak, hogy a vállalatok, hatóságok, hivatalok és közintézmények maguk kénytelenek gondoskodni alkalmazottaik, valamint ezek családtagjainak ellátásáról.

Mind a két szempontot mérlegelve, a kormányzat úgy határozott, hogy a rendkívüli viszonyok közötti elsősorban a közellátás érdekeit kell szem előtt tartani. Figyelemmel azonban a kereskedelem érdekeire, gondoskodni kell arról, hogy a vállalatok, hivatalok, hatóságok és közintézmények eme tevékenysége ne haladja meg azt a mértéket, amelyet a közellátás érdekei megkövetelnek, mert ez a kereskedelem érdekeinek indokolatlan csorbítása volna.

Ilyen elvek szem előtt tartása mellett szabályozta a kérdést a vállalatok alkalmazottainak ellátására irányuló tevékenységének szabályozásáról szóló 7270-1942. M. E. számú rendelet. Ez a rendelet csak a vállalatokra vonatkozik, de belső utasítással lényegében azonosan szabályozta a kormányzat a hivatalok, hatóságok és közintézmények beszerzési csoportjainak működési körét is.

Tudomásra hozták, hogy egyes vállalatok, hatóságok, hivatalok és közintézmények a fenti rendelkezéseket állítólag nem tartják be, hanem az azokban foglalt kereteken

túlmenően látják el alkalmazottjaikat.

Felhívom a kamarákat, hogy ha a kamarához valamely vállalat beszerzési csoportja ellen ilyen panaszerkeztetést, azt vizsgálja ki és amennyiben megállapítja, hogy a vállalat tevékenysége a megengedett kereteken túlhalad, a vállalat felelős személye ellen a 7270-1942. M. E. sz. rendeletben meghatározott kihágás miatt tegyen büntvádi feljelentést. Amennyiben pedig a panasz valamilyen hatóság, hivatal vagy közintézmény beszerzési csoportja ellen irányul, a tényállás ismeretése mellett terjesszen elem részletes jelentést.

Mint ismeretes, úgy a kamara vélményező bizottsági ülésén, mint a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesületének tagértekezletén behatóan foglalkoztak a beszerzési alakulatok kérdésével. Mind két helyen hivatkoztak a kereskedelmi miniszter a kamarához a beszerzési csoportok működése ügyében intézett leirata, amely a Baross Újság legújabb számában egész terjedelmében megjelent. Ebből vettük át mi is tekintettel arra, hogy széles rétegekben számíthat érdeklődésre.

ALLATVÁSÁR

A keddi állatvásárcsarnok szerdai felhajtás 198 darab, eladás 111 darab volt. Ló felhajtás 700, eladás 227. Szarvasmarha felhajtás 101, eladás 593.

Árak: választott malac páronként 140-190 pengő. Hasaskoca 550-900, Vágó ló 230-500. Sülány 120-400-710. Közepes 120-1500. Jó 1200-1500-3000. I. rendű vágóökök 1500-2000. II. rendű vágóökök 1200-1500. III. rendű vágóökök 1000-1200. I. rendű bika 195, II. rendű bika 175 fillér. Csontolai való 145. I. rendű tehén 210, II. rendű 190, III. rendű 170. Csontolai való 150 fillér. (6% engedmény.) Vágó borjú I. rendű 240 fillér, II. rendű 210 fillér. Tinóökök kg-ként 255-360 fillér. Fejős tehén darabonként 1000-3300 P. Az irányzati élénk.

KÖZÉRDEKŰ LEVÉL

Hagyják ki a zsidókat a tejkereskedői kijelöléseiből!

Kaptuk és közöljük az alábbi közérdekű levelet:

Mi, keresztyén fogyasztók nagy érdeklődéssel figyeljük a hivatalos tényezők nehéz fáradozásait a tejkészítés debreceni megszervezése terén. Most nagybecsű lapjában azt olvassuk, hogy a fűszerkiskereskedők egyesületének tagértekezletén beszámoló hangzott el arról, hogy a Kamara 106 tejkereskedőt jelölt ki Debrecenben és pedig vállalkozókat, valaki tekintet nélkül teljesített minden kérelmet, tehát világosan és nyíltan közlik azt is, hogy a kijelöltek között zsidó kereskedők is lesznek.

Igen tisztelt Szerkesztőség! Nem tudunk pontosan a tejkereskedői kijelölés hivatalos eljárását, de a kereskedelem más terén eddig tapasztalt gyakorlat azt mutatta, hogy egy-egy városban a közellátásban résztvevő kereskedőket cukornál, zsírnál vagy más kötött forgalmú cikkekkel, a textilneműket is beleértve, mindig végső fokon a város polgármestere végezte. Azt hisszük, most is így lesz a tejkereskedők jelölésénél is és a Kamara, valamint az érdekeltektől szakma bizonyára csak javaslatot tett a kijelölésekre vonatkozólag a polgármesternek. Ugy látunk tehát, hogy a fűszerkiskereskedők egyesületének tagértekezletén történt bejelentés bizonyára a javaslatot értelmezte tévesen végleges kijelölésnek. De ettől függetlenül tiltakozni kellene nekünk, keresztyén

fogyasztóknak egy olyan megoldás ellen, hogy a tejkiosztásban zsidó kereskedők is résztvehessenek, egyrészt azért, mert a tej szűkösen áll rendelkezésre, tehát örülnünk kell majd annak ha a keresztyén gyermekek, betegek és öregek hozzájuthatnak a napi tejadaghoz, erre pedig éppen elegendő keresztyén fűszerkiskereskedő áll rendelkezésre a város minden részében. De fölösleges a zsidók kijelölése már csak azért is, mert én sem, és bizonyára sok más zsidó fogyasztó sem nyugodhatna bele abba, hogy esetleg pont zsidó kereskedőtől legyen kénytelen majd a nem járó szerény tejadagot megvásárolni. Kérem éppen ezért a t. Szerkesztőséget, hogy a keresztyén fogyasztóknak erre a jogos óhajára nagybecsű lapja után hívja fel az illetékes tényezőket figyelmét. Tisztelettel; Egy többgyermekes magyar anya.

Halálos gyógyszeresere

Szabóka, január 17. Csapó Sándor középiskolai anár, aki legutóbb vaterre közbűben az ottani papírnyugár üzemvezetője volt, megbetegedett és Szabóakára jött gyógyszerkezelésére. Az orvos keserítvizet írt neki, hozzátartozói Ferenc József keserítvizet vásároltak és egy pohárral beadták a betegnek. Csapó rosszul lett és mérgezési tünetekkel szállították a Mária Valéria kórházba, ott azonban meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy a keserítvizet élelve ecetsav volt. Letartóztatták Kaszás Andrást fűszerkereskedőt, aki a vizet vásárolták és gondatlanul azból okozott emberölés miatt eljárás indult ellene.

A cigányasszony „elősolta” a pénzt és arany nyakláncot

Berecsi Lászlóné, Nagyvárad-utca 23. szám alatti lakoshoz a múlt nap benyitott egy cigányasszony és ajánkozott, hogy jósol. Berecsiné előbb el akarta zavarni a cigányasszonyt, az azonban siránkozni kezdett, hogy ne űzze ki a házból, hiszen így tud csak egy kis kenyérrévalót szerezni purgyéinak. A siránkozással aztán el is érte célját, az asszony odatartotta tenyerét.

A cigányasszony aztán nagyon belemerült a tenyér vonásának tanulmányozásába, de nem annyira, hogy észébe ne jutott volna a fizetség. Néhány

perc alatt ki is csalt 55 pengőt és egy arany nyakláncot azzal, hogy azok szükségese a jósláshoz. Mikor aztán az értékek zsebében voltak, egy pillanatra bosszánatot kért a cigányasszony: — Édes nagyságos asszony, azonnal jövék, csak egy kis varázszerért megyek haza...

El is ment, de sem a varázszerrel, sem a pénzzel, sem az aranylánccal nem tért vissza a mai napig sem.

Berecsi Lászlóné feljelentésére a rendőrség keresi most a cigányasszonyt, hogy megtudják a jóslás végét.

Si-prémier a Nagyerdőn

Elvezl a fiatalság a várva-várt havat

Minden évszaknak meg van a maga sporttársadalma. A télnek is, de be kell vallanunk, hogy talán a tél az az évszak, amelyik a legmosolygósabban bánt a maga társadalmával. Szegény sielők és korcsolyázók, endzserint szivszorongva lesik, hogy mikor jön meg az első fagy, mikor hull le az első hó. Most is így voltak a téli sportolók, mert ez a fránya felhőség csak nem akart megérkezni, bármennyire kárték is az égek Urát.

Végül azonban a sok hiábavárás meghozta a maga eredményét, mert a tél megint készt, csupán, de immár behorított a hófelhérével az egész vidéket.

Vasárnap azután ellepték a Nagy-

erdőt a sielő fiatalok. Boldogan, hidegtől kipirított arccal vetették magukat a fehér hóra, mint az éhesek. Akiknek nagyon sokáig kellett egy lakomára várnunk. Főleg középiskolásokból állott ez a nagyerdei sereg. Ennek valszinű magyarázata az, hogy az egyes intézetek rengeteg szilárdított ki az iskola jobb sportolói között. A sielés évszvi prémije, természetesen is vettek részt azon, baleset nélkül zajlott le. Senkinek a fájdalma nem törte kette a többiek vidámságát és így teljes volt a sokáig várt és kiérdemelt öröme. „Megtört a jég” végre — mondogatták mindenütt — és hisznek abban, hogy ez az eszményi porhó február végéig nem kopik le.

SPORT

A DVSC is megkezdte...

Havas edzés, mindjárt a szabadban

Kedden délután megkezdte edzését a DVSC. Nagyszámú szurkoló kereste föl a DVSC pályát, a labdarúgás rajongói úgy álszik már nehezen várják a labdarúgó idény megindulását a az első edzésen hóval és hideggel dacolva nagy közönség jelent meg.

A csapat valamennyi tagja megjelent az edzésen, Mester kivételével, aki már elutazott Debrecenből. Résztvett a négy új szerzemény közül is három, Dobos, Lukács és Kádás, akik — a szurkolók megállapítása szerint — roppant biztatóan mozogtak.

Könnyebb mozgás és futás után labdarúgókat végeztek a fiúk, majd néhány játékos kapura kezdett lövöldözni. Szemmeláthatólag nagyon kíván már egy kis rugdosást a csapat, az edzés befejezése után alig lehetett a játékosokat levakarni a pályáról. Nagy II István és Zilahy már felöltöztek, amikor látták, hogy Csokai, Móri edző és Dobos még mindig kapura rugdos, erre aztán felöltözve beálltak ismét.

Az edzésen a játékosokon kívül nagy kedvvel vett részt Móri edző és Kántor főtitkár is, akik szemmeláthatólag elégedettek voltak az időnyitói lelkesedéssel.

Kántor Ferenc főtitkár a csapat legközelebbi programjáról az alábbiakat mondotta.

— Anoskai még nem érkezett meg Debrecenbe, de ma estére, vagy legközelebb holnap reggelre várjuk. A másik három új szerzemény remélhetőleg be fog válni.

Az edzés után természetesen még korai lett volna megállapítani, hogy milyen vásárt csinált a DVSC az új játékosokkal, mindenesetre az

biztos, hogy amennyiben beváltják a hozzájuk fűzött reményeket, akkor a DVSC-nek lesz az országban a legfiatalabb csapata és nem is olyan rossz kis csapat lesz ez.

A csapat egyébként most már a rendes készülődéshez fog hozzátartozni. A keddi bevezető edzés után ráta a rendes munkatempóra. Szerdán két-két kiadós edzést tartanak a fiúk és vasárnapra már valószínűleg valamilyen ellenfelet szerez a vezetőség. Hja, hamarosan megkezdődik az idény.

A pályáról a lehetőség szerint le volt takarítva a hó. Kicsit havas volt azért, az biztos, de ez nemcsak a játékosokat, a lelkes szurkolókat sem zavarta, akik végigállták a másfél órát.

NAGYSZABÁSÚ JÉGKORONG TORNÁT TERVEZ A DEAC

A beköszöntött tél a sport életet is mozgalmosabbá tette. A nagyerdei jégpályán például tegnap délután kiadós edzést tartott a DEAC jégkorong csapata. Ez az edzés előkészületnek számít egy vasárnapra tervezett kiránduláshoz, a csapat ugyanis Nagyváradra szándékszik utazni, korongozóival mérkőzne meg.

A DEAC-nak különben még nagyszabású terve van az országos jégkorong tornával kapcsolatban, melyet Miskolcra, Ungvárra és Nagyváradra egy-egy levente jégkorong csapatának részvételével rendeznének meg itt Debrecenben, majd pedig az egyetemisták látogatnának el az illető városokba.

A városok közötti jégkorong torna lebonyolításának érdekében, más tárgyalások folynak.

Debrecen és általában a vidék tenisz-sportja nagy fejlődés előtt áll

Beszélgetés Lovcsányi Jenővel, a Teniszszövetség országos szövetségi edzőjével

Nemrégiben már beszámoltunk arról, hogy rövidesen Debrecenben jön nemes Lovcsányi Jenő, az Európai hírvételező, jelenleg országos szövetségi edző, aki itt tartózkodása folyamán a debreceni teniszélettel foglalkozni. A napokban megérkezett Debrecenbe Lovcsányi Jenő és néhány hónapot fog Debrecenben tölteni.

Beszélgünk a kiváló sportemberrel, aki különösen a vidéki és debreceni teniszsport szempontjából rendkívül érdekes megállapításokat tett. Emondotta, hogy Debrecenben téli edzésre jött le és emellett — mint erről a DEAC tenisz szakosztályát már régebben értesítettük — a debreceni utánpótlással is szívesen foglalkozik.

A nyáron az összes nagyobb vidéki városokban tehetséggutató körúton voltunk — mondotta Lovcsányi Jenő — és volt alkalom megállapítani, hogy a vidéki teni-

szek nagy behetségesek. Most jö-
m van arra, hogy hosszabb ideig a
vidéki teniszsport szolgálatába áll-
jak, Debrecenben is sok sokatigé-
rtehetséget tartunk számon és örülök,
hogy ezekkel lesz alkalman foglal-
kozni.

Érdekes megemlíteni azt, hogy
a vidéki teniszsport milyen fejlődé-
sen ment át az utóbbi időkben. A
szövetség a közelmúltban kezdte
első ízben komolyan segíteni a vi-
déki szövetségeket és ennek ered-
ménye az lett, hogy az ifjúsági baj-
nokságban a fiú egyesítési verseny-
nyerhető meg és az első
négy között három vidéki volt.

Debrecennek országos viszony-
latban is elsőrendű lehetőségei van-
nak arra, hogy a teniszélet szívesen
fejlődjön. Sokan nem tudnak
arról, hogy jelenleg Debrecen az or-
szág egyetlen városa, ahol kifogás-
talan fedett teniszpálya van, —

ezzel még a főváros sem dicseked-
het. Ha sikerül a többi sportág
versenyzőivel az időpontokat úgy
összeegyeztetni, hogy a DVSC sport-
csarnokában a teniszeknek meg-
felelő idő álljon rendelkezésre, ak-
kor nem fog elmaradni az eredmé-
nye.

A továbbiakban elmondotta Lov-
csányi Jenő, hogy ha a teremkér-
dési sikerül kedvezően megoldani,
közélesen nagyszabású torna me-
rendezésére lehet számítani, amikor
a hivatásos ranglista négy első he-
lyezettje — Schmidt, Izsák, Lov-
csányi, Bíró — jönnek le Debre-
cenbe egy kétnapos versenyre.

A debreceni teniszeköz bizonyára
nagy örömmel veszik tudomásul,
hogy a közeljövőben alkalmuk lesz
a legbátrabb vezetőjüket tanulni
és fejlődni.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Kiadja:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Felelős kiadó:
Balogh István.

Szalacsai Rácz Imre regénye:

A KERESZT

(102)

— Lépjenek a meszes gödrökbe, atyámfiai és így menjünk ki a városból, ki-ki hozza elemózsiás zsákját, aztán Isten irgalmassal lesz hozzánk.

A jobbágy, akit elővett a baj, utolsó erejével mártogatta a két lábát a meszes gödrökbe, de még két kezét is megmosta a meszes vízben.

— Akarj, ebadta! — kiáltott társára a szentföldi jobbágy, akarj meggyógyulni, amint én akartam annakidején a Tábor hegyén, ahol úgy hullottak mellőlünk a jobbnál-jobb vitézek, mint ősszel a legyek!...

Még aznap három olaszt kellett eltemetni, tíz pedig vergődött a kínok-kínja alatt. A magyar jobbágyok közül azonban az az egy is jobban lett, aki a szentegyház előtt már szinte halálra vártan sápatozott.

Estére kelvén megjelent a ligetnél a hóhér és talyigáján kenyeret, húst, bort hozott a tábor szélére.

— Én bemennék közétek, de urunk megparancsolta, hogy innen az útról góráljam be hozzátok az ennielót. Én nem félek a nyavalyátoktól, gyermekkoromban átestem rajta, az anyám beszélte, hogy tizen voltunk testvérek, de én egyedül maradtam életben!...

Úgy hajngálta a kenyeret, húst, mint a kutyáknak, a kis hordót pedig begumotta.

Estére kelvén Péter atya őrséget állított a csákányos, ásós jobbágyokból, hogy az olasz és idegen munkások meg ne szökjenek.

A holdvilágos, csendes éjszakában innen is, onnan is feljajdultak az újabb, meg újabb betegek, akik utolsó erővel a meszesedőszóhoz vánszorogtak, hogy kenjék kezüket, lábukat. Egyetlen reményük ez volt és Isten tudja, hogy mire építették ezt a balga reményt is.

Reggelre ide halott volt az idegeneknek és most már négy magyar jobbágy is fájlalta a torkát, nyakát, oldalát, hasát.

Péter atya talpon volt egész éjszaka és most a nap keltevel Emre pap úr váltotta fel.

Hiába próbált nem gondolni a szörnyű veszedelemre, lépten-nyomon látnia kellett, hogy a baj megállíthatatlan terjed és előbb-utóbb őket is elfogja.

Semmi se fájt benne, semmi se húzta vissza az élethez, csak a befejezetlen templom ide látszó csonkjá. Azt szerette volna még megérni, hogy ő tegye fel a keresztet az égre szökkenő építményre.

Három nap alatt elvitte a fekete halál az önkéntes táborozók kétharmadát és a negyedik napon Emre pap úr az előjelét érezte beleiben a szörnyű bajnak.

Fáradt, bágyadt és olyan kimerültségi érzés vette elő, hogy legjobban szeretett volna elaludni, de örökre. Nem bírta a fejét és derekában olyan hasgatások égtek, mintha tüzes sütőket forgattak volna húsában.

— Oldozz fel, atyám, szánom-bánom minden bűnömöt! — lihegte cserépes ajakkal.

— Megkaptad?

— Bizonyára! Ilyen gyatrán soha nem éreztem magam!

— Nos, ez baj, fiam, de erős a szervezeted, nem szabad elhagynod magad. Ha Isten ezt rendelte, úgy ez a sorsod, ha azt, hogy meggyógyulj, néhány nap alatt rendbe fogsz jönni — emelte ölbe ifjú társát Péter atya és az általa készített lomb-sátorba vitte.

— Ne nyúlj hozzám, atyám — tiltakozott Emre pap úr, és utolsó erejével menekülni akart társától, nehogy azt is bajba keverje.

— Ugyan, fiam, mit használna az nekem, ha egy-két esztendővel tovább élnék, több úgy sincs hátra!...

— Ki fogja felépíteni a szentegyházat, ha te is!... — lihegte Emre pap úr.

— Fiam, nem vagyunk pótolhatatlanok, majd jönnek mások, okosabbak, ügyesebbek, akiket Isten erre a célra szemelt ki, ha minket a feketehalálnak kell elvinnie. Most maradj nyugodtan és gondoldj arra, hogy neked kell befejezni a szentegyházat, a többi az Uristen dolga, ő pedig jól végzi feladatát, mióta ez a világ fennáll!...

Torkát fojtogatta a szomjúság, mellette állott a vizescsőbőr, de nem ivott, inkább az égő poklot viselte szájában némán. Hangtalanul tűrt és gondolatban addig imádkozott, míg eszméletét el nem vesztette.

Hajnaltalban arra ébredt, hogy hűvös, nyirkos harmat csápodott az arcára és egész ruháját megszállotta a csillógó köd.

— Júniusi köd, döghalált jelent, fiam — szólalt meg Péter atya, aki ott virrasztott ifjú társa mellett, míg a táborban lézengők újabb, meg újabb sirokat ástak.

Emre pap úr látta a társát, hallotta a szavát, de szólni nem tudott. Úgy nézett, mint az összekötőzöttlábú fiatal őz, melyet csapdával fogtak el. A szemé beszélt és valami hallatlan fájdalom és belenyugvást áruolt el mindenkivel és minden-
nel szemben.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

János magánnyomozó
bizalmasan nyomoz és
megfigyel. Virág utca 21.

Nyomozóirodájára
nyomozóirodájára
széleskörűen nyomoz
megfigyel. Zöldfa-u. 3
T.: 28-72. 214

Betöltendő állás nőknek

Tanulóanyagokat nyomdá-
ba és könyvkötősegedet
azonnali belépésre kere-
sünk. József kif. hg.-u. 16

Délj Hírlap kézbesítésére
asszonvokat, vagy férfiakat
felvesszünk. Munkaidő
déli 1 óráól 3 óráig. Je-
lentkezni Ferenc József
út 56. szám. Debrecen
Ujság-Hajdúföld kiadó
hivatalában lehet egész-
nap. 357

Központi egyetemre (a-
karilónok) azonnal felvé-
tetnek. Jelen kezni Köz-
ponti egyetemi kapusnál.
1028

Betöltendő állás férfiaknak

Fűszeresegédet vagy gya-
korlott kiszolgálónő, jó
fizetéssel felvesszük. Mo-
nok, Piac 30. 102

Kereslet

Csonthulladékok a legma-
gasabb napi áron veszes
Vaskovits, Pacsirta-u. 17
Telefon: 26-94. Hívásra
érte küldök. 936

2-300 anyabirkát vennék
Cim a kiadóban. 977

Ócska vasat, fémét, gépet
a legmagasabb áron ve-
szek, Vaskovits, Pacsirta
utca 17. Telefon: 26-94
937

Használt gramofon lemezt
veszünk. Szendrő Sándor
zongora, gramofon és
hangszerárúrákára Batj
hyányi-u. 22. 339

Lap kézbesítő

azonnalra

felvesszünk

Debreceni Újság

Hajdúföld

kiadóhivatal

Ferenc József-u. 56

Jó állapotban levő, 16-os
kétszövű vadászfegyvert
megvétele keresek. Las-
kav István Hajdúszámsón

Korcsma, vendéglő

Figyelem! Egy jómene-
telű korcsma és egy fő-
szerület azonnal kiadó.
Érdeklődni lehet Hosszú-
pályi 66. szám alatt, 1029

Lakás- és szoba- kereslet

Egy különbejárta, esi-
nosan bútorozott szobát
keresek. Cim a kiadóhi-
vatalban. 975 R.

Rádió

Rádiót, bármilyen rend-
szerűt javít, alakít, épít
olesón garanciával, évti-
zedes gyakorlattal Szabó
Lajos műszerész, Csapó-
utca 84. telefon: 32-54
Vidékieknek soronkívül!
573

Ajánlat

Bihácsi-féle gyönyörűen
kiállított debreceni vonat-
közúti levelezőlapok kap-
hatók a Debreceni Újság
—Hajdúföld kiadóhiva-
tában, Ferenc József út
56. 917-10-w

Szörme bundákat javít-
tok, alakítok, festek. Ve-
szek, eladok. Kőváry
szücsmester, püspöki pa-
loja L. 31. 968

Simonffy-utca 1-b. alatt
Frick Imre műköszörős
kések, borotvák és min-
denféle vágó eszközöket
szakszerűen készítek. 377

Téli meleg szövetek,
keziyűk, sálak ilesón be-
szerezhetők Pethő kézi-
munkaiparásban. — Szent
Anna u. 10. Kötő tárgak
mérték utáni készítése
hozott anyagból is.

Börönd, társasjáték leg-
olesóbban kapu alatt, já-
tékoltban, Piac-u. 69. 994

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné,
Szentendrey Olga gyors-
író és gépíró iskolájában
új tanfolyam kezdődik.
Beiratkozni állandóan
lehet. Debreceni tan. ker-
k. főp. eng. száma
6475/1941-42. Vidékiek-
nek vasútkedvezmény.
Batthyány-u. 1. 495

Ékszer, arany, ezüst

Aranyat, ezüstmetűt, ék-
szereket napiáron vesz
Fakács Sándorné, Piac-
utca 56. 62

Mielőtt arany, ezüst, bril-
liáns ékszerét eladja, mu-
tassa meg Szelecsényi
óra- és ékszerkereskedő-
nek, Sas-utca 2. 60

Divatcikk

Lámpaerűyök, hangulat
lámpák készítője Tasná-
di Kovács Sándor. Debre-
cen, Ferenc József-út 46.
udvarban. 410

Retikült, divatövet, tur-
báni, divatsapkát, nyak-
kendőt, divatkendőt, Pe-
riktől, Ferenc József-út
25. 378

Bőrkesztyűk, retikülök,
melltarló, csipőszortlók
finom kivitelben sapha-
lók Bőr István kesztyűs-
mesternél, Ferenc József
út 20. (Városháza) 390

Finom úridivat cikkei,
szöveget vásároljon. Kiss
úridivat üzletéből, hol ru-
hát legutolsó divat sze-
rint tökéletes szabással
készítik el. Ferenc József
út 16. Alföldi patika. 319

Eladó ingóság

Betegtolókesz, poltitro-
zott hálószoba, nagy
ebédlő kredenc, konzul-
tükör, nagy kerek asztal,
vaskályha, székek eladók
Kömlyóssy-út 15. 515

Butor

Minek a fényes kizaklat
bútorok ilesóbban vásá-
rolhat mindenféle lakbe-
rendezési tárgyat udvari
bútorüzletben, Piac u.
71. sz. 1966

Új rekamire fotel, hen-
csér, matrác eladó. Kan-
dia 15. Keresztépjút,
jobbra. 1031

Ruházat

Extraszubony, fekete
nadrag, bőrderékcsiz, piz-
tolytáska, szurony és fe-
hér nadrag eladó. Szabó
Kálmán utca 28. 1025

Eladó egy barna hosszú
férfi bőrbunda, szőme-
béllel, megnehezű Ho-
mok u. 122. Ny1886

Békebell vászonlepedő,
tűrlököző, sifon és ba-
tisztisifon, nagy méreű
hálóingek babakelengyé-
nek is alkalmas eladó.
OTT bérház, III. kapu, II.
em., 44. ajtó. 1030

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépeke-
eszközöket, alkatrésze-
ket bármilyet vesz, el-
ad, vagy becsereit vitéz
Nagy János, Halvan utca
41. Telefon: 26 19. 1874

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lap
kiadóvállalat Rt. műinte-
zetének körforgógépén
Igazgató:
Semeczki Gábor.